Ազգ
Azg armenian daily
3 ՄԱՐՏ 1995 ՈՒՐԲԱԹ # 39 (793)

Խաժակ արք. Պարսամյան. «Ես կաթողիկոսության թեկնածու չեմ»

Պատասխանելով հայկական ռադիոյի թղթակցի տված հարցին, երեկ կայացած հաղորդաշարի ընթացքում Մ. Նահանգների Արեւելյան թեմի առաջնորդ Խաժակ արք. Պարսամյանը հայտարարեց, թե ինքն իր թեկնածությունը չի դնելու առաջիկա ապրիլի 3-ին կայանալիք Ամենայն հայոց կաթողիկոսական ընտրություններին: Խաժակ արքեպիսկոպոսն ասաց, որ իրենից ավելի արժանիները կան կաթողիկոսական աթոռին բազմելու համար: Պատասխանելով ՀԲԸ Միության նախագահ Լուիզ Մանուկյան Սիմոնի կաթողիկոսական ընտրությունների պատվիրակ չընտրվելու փաստի մասին ունկնդիրներից մեկի հարցմանը, Խաժակ արքեպիսկոպոսը հայտնեց, որ թեկնածուների նշանակման հանձնաժողովի ցուցակում չկար ՀԲԸ Միության նախագահի անունը, ինչպես նաեւ ժողովի ընթացքում ներկաներից ոչ մեկը չէր առաջարկել նրա կամ Մանուկյան ընտանիքից որեւէ մեկի անունը: Սրբազան հայրը ավելացրեց, թե ինքն անձնապես ուրախ կլիներ, եթե ընտրված լիներ տիկ. Լուիզ Սիմոնը, որը հայության համար անգնահատելի գործ է կատարել եւ կատարում: Սրբազան հայրը սակայն չարտահայտվեց այն մասին, թե արդյոք նա նշանակիչ հանձնաժողովին հուշել է ՀԲԸ Միության նախագահի անունը եւ ընդգրկելու անհրաժեշտությունը:

ԱՆԾՈՒԱԳԻՐ

Բ. Արարքցյանը մեկնեց ԱՄՆ

ՀՀ ԳԽ մամուլի կենտրոնից «Նոյյան տապան» գործակալությանը հայտնեցին, որ Հայաստանի խորհրդարանի նախագահ Բաբկեն Արարքցյանը մարտի 2-ին մեկնեց ԱՄՆ՝ մասնակցելու տիար Ալեք Մանուկյանին Հայաստանի ազգային հերոսի բարձրագույն կոչման վկայագիր եւ Հայրենիքի շքանշան հանձնելու արարողությանը: ՆՏ

Հայաստանի կառավարական պատվիրակությունը կայցելի ԼՂՀ

ԵՐԵՎԱՆ, 2 ՄԱՐՏ, ՍՆԱՐՔ: Մարտի 3-ին Հայաստանի կառավարության պատվիրակությունը վարչապետ Հրանտ Բագրատյանի գլխավորությամբ կմեկնի Ստեփանակերտ: «Սնարք» գործակալությանը կառավարության մամուլի ծառայության ղեկավար Վլադիմիր Մանոյանը տեղեկացրել է, որ ԼՂՀ ղեկավարության հետ հանդիպման ընթացքում պատվիրակությունը կքննարկի երկու պետությունների տնտեսական համագործակցության հարցեր: Մարտի 5-ին Հայաստանի Հանրապետության կառավարական պատվիրակությունը Ղարաբաղից կմեկնի Զանգեզուր՝ տեղում ծանոթանալու Մեղրիի, Կապանի եւ Գորիսի շրջանների տնտեսական վիճակին:

Վ. Մարտիրոսյանը Ուկրաինայի պաշտպանության փոխնախարար

ԵՐԵՎԱՆ, 2 ՄԱՐՏ, ՍՆԱՐՔ: Գեներալ Վիլեն Մարտիրոսյանը նշանակվել է Ուկրաինայի պաշտպանության փոխնախարար: Այս մասին «Սնարք» գործակալությանը տեղեկացրել է Հայաստանի ուկրաինական համայնքի ղեկավարներից Դմիտրի Օչերետկոն: Նրա խոսքերով, Մարտիրոսյանը Ուկրաինայում ունենալով մեծ հեղինակություն, շարունակում է մնալ Ուկրաինայի խորհրդարանի եւ ՌՈՒԽ քաղաքական կազմակերպության անդամ:

ԱՀԱԲԵԿՉՈՒԹՅՈՒՆ

Սպանվեց հայտնի հեռուստալրագրող Վլադիսլավ Լիստեւը

[illegible] ԱՍԱՏՐՅԱՆ,

Մարտի 1-ի երեկոյան, ժամը 21-ի մոտակայքում, Մոսկվայում, Նովոկուզնեցկայա 30 շենքի առաջին շքամուտքում, բնակարան բարձրանալիս առայժմ անհայտ հանցագործների արձակած երկու կրակոցից սպանվեց ռուսական հեռուստատեսության ամենահայտնի եւ ամենասիրված լրագրողներից մեկը՝ 38-ամյա Վլադիսլավ Լիստեւը: Հարեւաններից եւ ոչ մեկը կրակոցի ձայն չի լսել, այդ իսկ պատճառով մասնագետները հայտնել են, թե կրակողը եղել է պրոֆեսիոնալ եւ օգտագործել է բարձրակարգ խլացուցիչով 7,65 մմ տրամաչափի ատրճանակ: Առաջին կրակոցով վիրավորվել է նրա աջ ձեռքի ուսամասը, երկրորդ կրակոցով՝ գլուխը, որից հետո էլ անմիջապես մահացել է: Մինչդեռ, ըստ ՌԴ Դաշնային խորհրդի սահմանադրական օրենսդրության եւ դատաիրավական հարցերի կոմիտեի նախագահ Իսաա Կոստոեւի հաղորդման, Լիստեւին հայտնաբերել են նրա կինը եւ մեծերից մեկը՝ երկրորդ եւ երրորդ հարկերի միջեւ, դեռեւս կենդանի վիճակում: Եւ մինչ 21 անց 14 րոպեին եկել է շտապ օգնության մեքենան, նա արդեն մահացել է: Նրա մոտ հայտնաբերվել է 1500 դոլար եւ 2 մլն ռուբլի, իսկ ժամանի կողքին ընկած է եղել պայուսակը: Կոստոեւի ասելով, գնդակներից մեկը կպել է Լիստեւի գլխին, մյուսը՝ կրծքին: Հարեւանուհիներից մեկը նկատել է, որ Լիստեւի մահից առաջ երկու յանչափահաս դուրս են եկել այդ շքամուտքից եւ վազել: Փոխնախարարի դրված երիտասարդներին նկատել են եւս 5 հոգի, որոնց տվյալների հիման վրա ֆոտոռոբոտների միջոցով փորձ է արվում տեսնել հանցագործների դիմանկարները: Սպանությունից երկու ժամ առաջ Վլադիսլավ Լիստեւը սովորականի պես ուղիղ եթերում վարում էր «Պիկ ժամ» հայտնի հեռուստածրագիրը, որը նվիրված էր բժշկությունից ու բռնությունից դեմ պայքարին: Վերջինս ՕՌՏ-ի գործունեության «գլխավոր տնօրեն»: Ինչպես հաղորդում է «ԻՏԱՐ-Տասս», սպանությունից առաջ ՕՀՀ-ի տնօրենը հրաժարվել էր ստորագրել «ԼԻՍՍ» ֆիրմայի գլխավոր տնօրեն Սերգեյ Լիսովսկու ներկայացրած մի պայմանագիր: Ու թեեւ պայմանագրի

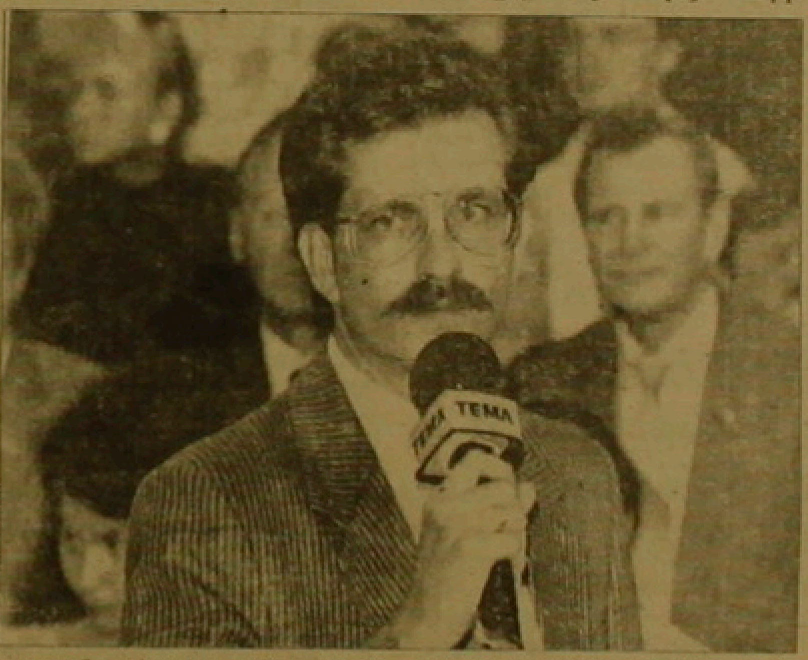

ՖՈՏՈԽՐՈՆԻԿԱ ԻՏԱՐ-ՏԱՍՍ

ղադառնալով աշխատանքից, 20:30-ին նա մեկնել է, կնոջը, իսկ ժամը 21-ին պատմեց, նա կանգնեցրել է ավտոմեքենան եւ մտել շքամուտք, չիմանալով, որ այնտեղ սպասում են վարձու մարդասպանները:

Ռուսաստանի հեռուստատեսության ղեկավարությունը Լիստեւի սպանությունը նախ եւ առաջ կապում է նրա վերջին նշանակման հետ: 1995 թ. հունվարից Լիստեւն ընտրվել էր Օստանկինոյի «Ռուսական հասարակական հեռուստաբովանդակության մասին ոչինչ հայտնի չէ, բայց ակնհայտ է, որ Լիստեւին այն մարդկանցից էր, որը «Ռեկլամ-Հոլդինգ» համակարգի միջոցով «Օստանկինոյում» իրականացնում էր վերահսկողություն հեռուստատեսային գովազդային ժամանակի վրա: «Օստանկինո» հեռուստատեսային ընկերության տնօրենների խորհրդի նախագահ Ալեքսանդր Յակովլեւը հայտարարել է, որ Լիստեւի սպանությունը քաղաքական բնույթ ունի եւ կապված է հեռուստաընկերության խորհրդի վերջին որոշման հետ, այն է, ապրիլի 1-ից հրաժարվել գովազդից: Իր վերջին ելույթներից մեկում Վլադիսլավ Լիստեւը նշել էր, որ ՕՀՀ-ի հաղորդումները կհեռարձակվեն Ռուսաստանի շրջաններում եւ ԱՊՀ երկրներում, ինչպես նաեւ աշխարհի 80 պետություններում: Հեռուստաալիքի սեփականատերը մասնակցել են եւ պետությունը (այդ թվում նախագահ Ելցինը), եւ ռուսական բիզնեսի ներկայացուցիչները: Ի նշան բողոքի, Ռուսաստանի հեռուստատեսության բոլոր ալիքները երեկ ժամը 12-19-ը դադարեցրին հաղորդումները, հեռարձակելով միայն լուսավական բոլոր կոմներ: Այդ ընթացքում Օստանկինոյի եւ ռուսական հեռուստատեսության էկրանին Վլադիսլավ Լիստեւի լուսանկարն էր:

Երեկ ժամը 13:00-ին Օստանկինո այցելեց ՌԴ նախագահ Բորիս Ելցինը, որը հարգելով Վլադիսլավ Լիստեւի հիշատակը, հայտարարեց, թե աշխատանքից եւ ծառայությունից ազատվում են Մոսկվայի դատախազն ու ներքին գործերի վարչության պետը, որոնք մասերի առանձին են նաեւ Ռուսաստանի մայրաքաղաքում ծայր առած հանցագործություններին ու բռնություններին: Թեեւ, նրա ասելով, դա ամենեւին էլ տաղանդավոր լրագրողի մահվան գինը լինել չի կարող: ՌԴ նախագահը նշեց, որ ոստիկանությունը չպարծենալու մտավախությունից պրծած է, որ Ռուսաստանով մեկ չեն ձեռնարկվում լուրջ կարգ գործողություններ: Մինչդեռ, բերելով Ուզբեկստանի օրինակը, նա նշեց, որ 6 բանդիտական խմբեր են գնդակահարվել օրինապահ մարմինների կողմից, որից հետո միայն կարգ ու կանոն է հաստատվել այդ հանրապետությունում:

Տես # էջ 3

ԱՊՀ

Ռուսաստանի՝ հակաօդային պաշտպանության գլխավոր հրամանատարը Երեւանում

Երեկ կեսօրին Երեւան ժամանեց Ռուսաստանի Դաշնության հակաօդային պաշտպանության զորքերի գլխավոր հրամանատար, ավիացիայի գեներալ գնդապետ Վիկտոր Պրուդնիկովը: Ինչպես մեզ հայտնեց գեներալը, իր այցի նպատակը ԱՊՀ հակաօդային պաշտպանության (ՀՕՊ) միացյալ համակարգի ստեղծման վերաբերյալ համագործակցության անդամ պետությունների ղեկավարների Ալմա-Աթայում ընդունած որոշման իրականացման գործնական աշխատանքի սկիզբն է: Գեներալը հայտնեց, որ նշանակված է ԱՊՀ ՀՕՊ համակարգող կոմիտեի նախագահ եւ արդեն ձեռնամուխ է եղել այդ մարմնի ձեւավորմանը, ինչպես նաեւ ՀՕՊ-ի միացյալ համակարգի ստեղծմանն առնչվող խորհրդածությունների: Մեզ, նշեց գեներալ Վ. Պրուդնիկովը, հարկավոր է ճշտել մի շարք կազմակերպական հարցեր, պարզել ՀՕՊ միացյալ համակարգի կազմը, փոխգործողության ծրագրերը, կառավարման մարմինների ձեւավորման հարցերը: Մշակված առաջարկությունները գլխավոր հրամանատարը կներկայացնի ապրիլի սկզբին ԱՊՀ անդամ պետությունների պաշտպանության նախարարների խորհրդին:

Մենք տակավին կանգնած ենք ճանապարհի սկզբին, փաստեց գեներալ Վ. Պրուդնիկովը: Արդեն ստորագրված են երկկողմ բազմաթիվ անհրաժեշտ փաստաթղթերը, ասաց նա, սակայն ՀՕՊ միացյալ համակարգը բույլ կտա ավելի մեծ արդյունավետությամբ լուծել համագործակցող երկրների օդային տարածության անվտանգության հարցերը, համապատասխան օգնություն ցույց տալ անհրաժեշտության դեպքում:

Տես # էջ 2

ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

«Բերինգս» բանկի արկածախնդիրը ձերբակալված է

Բրիտանիայի «Բերինգս» բանկի Սինգապուրի մասնաճյուղի ղեկավար Նիկ Լիսոնը եւ նրա կինը մարտի 2-ին կալանավորվել են Մայնի Ֆրանկֆուրտի օդանավակայանում, որտեղ նրանք ժամանել էին «Ռոյալ Բրունեյ էյրլայնզ» ավիաընկերության ինքնաթիռով: Ոստիկանությունն անհետացած Լիսոնի հանդեպ հայցը որոնում էր սկսել, որը մեղավոր է Բրիտանիայի հայտնի «Բերինգս» բանկի կործանման մեջ: Վերջինս կրել էր 1 մլրդ դոլարից ավել կորուստ Տոկիոյի բորսայում Լիսոնի չլիազորված գործողությունների հետեւանքով: ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ

«Ինդեւորը» 7 աստղագնացով

Կանավերալի հրվանդանի տիեզերակայանից մարտի 2-ին մեկնարկել է «Ինդեւոր» տիեզերանավը 7 աստղագնացով: Եթե ամեն ինչ տեղի ունենա ինչպես ծրագրվել է, ապա տիեզերանավի անձնակազմը պետք է բազմակի օգտագործման տիեզերանավերի թռիչքների տեւողության նոր ռեկորդ սահմանի: «Ինդեւորը» տիեզերքում կմնա 15,5 օր:

ԱՇԽԱՐՀ

Թուրքական զորքի լայնածիր հարձակում PKK-ի դեմ

Թուրքիայի բանակի եւ անվտանգության ուժերի ստորաբաժանումները շուրջօրյա հարձակողական գործողություններ են ծավալել Քրդական աշխատավորական կուսակցության (PKK) զինյալների դեմ: Մարտի 2-ին Թուրքիայի զինվորական հրամանատարության հաղորդած ամփոփագրում, ինչպես հաղորդում է ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ը, ասվում է, որ վերջին երկու օրվա ընթացքում արեւելյան Բինգյոլի եւ Գազիանթեպի (Այնթապ) նահանգներում սպանվել է 18 «ահաբեկիչ»: Զինված բախումների ընթացքում սպանվել է նաեւ կու բարք զինծառայող: Պաշտոնական Անկարան իր գլխավոր խնդիրն է համարում երկրի արեւելքում «ահաբեկչական ուժի» լրիվ վերացումը, հրաժարվում է Քրդական աշխատավորական կուսակցության հետ որեւէ քաղաքական երկխոսություն վարելուց, նրանից պահանջելով վայր դնել զենքը: ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ

Հակառակ արգելքների Իրանը հետամուտ է միջուկային զենքի

ԹԵԼ ԱՎԻՎ, 3 ՄԱՐՏ, ՏՏՏ: Իսրայելցի զինվորական մի պատասխանատուի համաձայն, Իրանը վերջերս փորձել է Արգենտինայից ապահովել միջուկային զենքի համար անհրաժեշտ բաղադրիչներ, ինչպեսև ծանր ջուր եւ այլն: Հայտնի է, որ վերջերս միջազգային դիվանագիտական շրջանակներում աշխույժ քննարկման է ենթարկվում միջուկային զենքի բնագավառում Իրանի հետաքրքրությունների հարցը, մասնավորապես Ռուսաստանից նրա ձեռք բերած միջուկային էլեկտրակայանի պատրաստման: Մյուս կողմից, հայտնի է նաեւ, որ իր ատոմային հետազոտությունների կողմից հնարավոր է օդ թափանցիկության տակ է նաեւ Իրանը, որ մերժում է դա կապել ՄԱԳԱՏԷ-ին:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

ՏԵՂԱԿԱՆ

ԵՐԵՎԱՆ

Ձմեռն անցավ, կեցցե ձմեռը

«Մենք ոչ մի նոր բան չենք արել. Երեւանը նախկինում տարիներ շարունակ ջեռուցվել է, բայց եւ այնպես մաշված սարքավորումների եւ էլեկտրական ճգնաժամի պայմաններում, երբ շուրջ 4 տարի քաղաքը զրկված էր կենտրոնական ջեռուցումից, կատարված աշխատանքը, ինչ խոսք, նվաճում է», նշեց կենսապահովման ոլորտն ստասարկող, քաղգործկոմի նախագահի տեղակալ, «Ձմեռ 94-95» շտաբի ղեկավար պրն. Նազարյանը մարտի 2-ին կայացած ճամլո ասուլիսի ընթացքում: Նախատեսված 2400 օբյեկտներից (այդ թվում 2108 բնակելի շենք) դեկտեմբերի 1-ից մարտի 1-ը ջեռուցվել են 1906 օբյեկտ (1878 բնակելի շենք), ինչը վկայում է ծրագրի 90 տոկոսով իրականացման մասին: Ի դեպ, բերված ցուցանիշը նույն հաջողությամբ կարող էր լինել բարձր եւ ցածր, նույնիսկ անկախ՝ շտաբի գործունեությունից: Բանն այն է, որ ճապոնիայից այդպես էլ չստացվեց խոստացված գումարը (350 մլն դրամի համապատասխան), ինչը եւ կազմելու էր նախատեսված ամբողջ ծախսերի (583 մլն դրամ) ավելի քան 60 տոկոսը: Ու սկսվեցին ձմռան նախապատրաստական աշխատանքները, շտաբը փաստորեն սկսեց գործել միայն 1994-ի սեպտեմբերից: Միեւնույն ժամանակ, ինչպես նշեց պրն. Նազարյանը, բախտորոշ էր այն օգնությունը, որը ցուցաբերվեց Երեւանի գազի տնտեսության, շինվերանորոգման, ջերմային տնտեսության ձեռնարկությունների, ինչպես նաեւ շենքերի եւ շինությունների շահագործման վարչության կողմից: Բացի այդ, զգալի չափերի էր հասնում նաեւ համապատասխան մարդասիրական օգնությունը: Վերջապես չի կարելի անտեսել վերոհիշյալ շտաբի գործունեությունը, որն ամենամեծաս կարճ ժամանակահատվածում ունակ գտնվեց համակենտրոնացնելով եղած ուժերն ու հնարավորությունները, ինչ-ինչ չափով հաղթահարել ծագած բազմաթիվ դժվարությունները: 3 ամսվա ընթացքում ծախսվեց 37 մլն խմ գազ (նախատեսված էր 25 մլն խմ), 3 հազար տոննա մազութ (նախատեսված էր 40 հազար տոննա, տրամադրության տակ էր 15378 տոննա մազութ) եւ պարտք 134 մլն դրամի չափով: Ինչ վերաբերում է բնակիչների պարտքերին, ապա դրանք կազմում են շուրջ 442 մլն դրամ, որի ուղիղ կեսը նախատեսված է մարել մինչեւ ապրիլի 1-ը, իսկ մնացած 221 մլն դրամը մինչեւ հուլիսի 1-ը:

Մինչդեռ ձմեռն անցավ, եւ ժամանակն է արդեն սկսել նախապատրաստվել առաջիկա ձմռանը, առավել եւս, որ վերջինս նույնպես երաշխավորված չի լինի նմանատիպ օբյեկտիվ եւ սուբյեկտիվ բնույթի բացթողումներից: Ինչ վերաբերում է Մեծամորի ԱԷԿ-ի բացմանը, ապա վերջինիս շահագործումը, պրն. Նազարյանի համոզմամբ, զգալի կերպով չի կարող խթանել 1995-96 թթ. ձմռանը բնակարանների ջեռուցման գործընթացը: Այդ նպատակով արդեն մշակված է «Ձմեռ 95-96» ծրագրի նախնական տարբերակը, որը մինչեւ մարտի 10-ը ներկայացվելու է ՀՀ կառավարությանը եւ էկոնոմիկայի նախարարությանը: Նախատեսվում է ջեռուցում անցկացնել նաեւ այլ թաղամասերում (Աջափնյակ, XVI թաղամաս եւ այլն): Հարկ է նշել, որ սառցակալած փողոցների եւ ջրախողովակների կամ «Նստող» շենքերի առկայությամբ, բնակարանների ջեռուցումը (որքան էլ այն կարեւոր լինի) պետք է դիտվի որպես «Ձմեռ 95-96» ծրագրի սոսկ մի մասը: Տվյալ պարագայում, երբ մասնավորապես մայրաքաղաքի բնակչության դժվարությունները կրում են մշտական եւ ոչ սեզոնային բնույթ, գուցե նպատակահարմար կլիներ կազմել նմանատիպ ծրագրեր տարվա մյուս եղանակների համար («Գարուն» եւ այլն): Ինչպես վկայում է կյանքը եւ նույնիսկ մարտի 2-ի ճամլո ասուլիսը, նման ծրագրերը ... արդարացված կլինեն:

ԱՐԻՍ ՂԱԶԻՆՅԱՆ

ԱՊՀ

Ռուսաստանի հակաօդային պաշտպանության գլխավոր հրամանատարը Երեւանում

Սկիզբը էջ 1

ԱՊՀ Ալմաարյան գագաթնաժողովի որոշումը ՀՕՊ միացյալ համակարգի մասին դրական մեծ նշանակություն ունի, որն ընդ որում հավասար է համագործակցության բոլոր անդամների համար, շարունակեց գլխավոր հրամանատարը: Այժմ ԱՊՀ-ում լրջորեն մտահոգված են օդային տարածության վերահսկողության հարցերով, որովհետեւ դրա սահմանները հուսալիորեն դիտվեն ու պաշտպանված լինեն, այսօր դրվում է նաեւ ցամաքային սահմանների ամուր պահպանության հարցը, ասաց Վ. Պրուդնիկովը:

Գլխավոր հրամանատարը կայցելի ՌԴ ՀՕՊ-ի Երեւանում տեղակայված կործանիչների երեւանյան էսկադրիլիան, կհանդիպի հրամանատարների ու օդաչուների հետ: Մենք դրանք տեղակայելու որոշումը կայացրել ենք Հայաստանում ռուսաստանյան զորախմբի օդային պաշտպանությունն ապահովելու համար, ընդգծեց գեներալը:

Անդրկովկաս կատարվող այս այցելությունը ոչ մի առնչություն չունի Չեչնիայում տեղի ունեցող իրադարձությունների հետ, ավելացրեց նա:

«Զվարթնոց» օդանավակայանում հյուրին դիմավորեցին ՀՀ պաշտպանության նախարար Սերժ Սարգսյանը, պաշտպանության նախարարության ղեկավար աշխատողներ, «Հրազդանմաշ» բաժնետիրական ընկերության վարչության գործադիր տնօրեն Թեյման Տեր-Պետրոսյանը: Նշենք, որ ԽՍՀՄ պաշտպանության նախարարությունը այդ ձեռնարկության երկարամյա պատվիրատուն էր: Դիմավորողների թվում էին Հայաստանում ՌԴ արտակարգ ու լիազոր դեսպան Անդրեյ Ուռնովը, Հայաստանում տեղակայված զորախմբի ղեկավար գեներալ-մայոր Ալեքսեյ Տրեսյակովը, ՌԴ սահմանապահ զորքերի «Հայաստան» զորախմբի հրամանատար գեներալ-մայոր Միքայել Հովհաննիսյանը, ՌԴ դեսպանության ռազմաքաղաքական հարցերով խորհրդական Յուրի Իվանովը:

Ինչպես մեզ հայտնեց ՀՀ պաշտպանության նախարար Սերժ Սարգսյանը, Հանրապետությունը ԱՊՀ այն սակավաթիվ երկրներից է, որ պահպանվել է ՀՕՊ համակարգը: Նախարարը հիշեցրեց, որ Ռուսաստանի հետ անցյալ տարի ստորագրված համաձայնագրով նախատեսված է ստեղծել ՀՕՊ միավորված հրամանատարական կետ: Դա բխում է ռազմաքաղաքական բնագավառում հայ-ռուսական համագործակցության ընդհանուր գաղափարից, ասաց Ս. Սարգսյանը: Գործնականում դա կնշանակի, որ Հայաստանի ՀՕՊ-ի հզորությանը կմիանա Ռուսաստանինը, ընդգծեց նախարարը:

ՏԻԳՐԱՆ ԼԻԼՈՅԱՆ

■ *Երեւանում բնակարան ստանալու համար հերթագրվածների թիվն անցնում է 42 հազարից: 1994թ.-ին բնակեցվել է նախկինում բաշխված 32.886 հազ. քառակուսի մետր բնակելի մակերես՝ 722 բնակարանով եւ մեկ կոոպերատիվ շենք՝ 120 բնակարանով: Այս մասին «Նոյյան տապան» գործակալության թղթակցին է տեղեկացրել Երքաղխորհրդի բնակելի եւ ոչ բնակելի ֆոնդերի ձեւակերպման վարչության պետի տեղակալ Զավեն Հակոբյանը: Ըստ նրա, այդ բնակարանների շինարարությունները սկսվել էին դեռեւս 4-5 տարի առաջ եւ դեռ չավարտված բաշխվել հերթագրվածներին: Անավարտ մնացած շինարարությունների հիմնական մասը գտնվում է Հարավ-արեւմտյան Գ-1, Գ-3 թաղամասերում, իսկ նման անավարտ բնակարանների թիվը Երեւանում հասնում է 3250-ի՝ 233,359 հազ. քմ մակերեսով: Զ. Հակոբյանը ավելացրեց, որ ազատ մնացած բնակարանները առաջնահերթ տրվում են ՀՀ սահմանների պաշտպանության համար զոհված ազատամարտիկների ընտանիքներին եւ Հայրենական մեծ պատերազմի մասնակիցներին: 1993 թ.-ի հունվարի 1-ի դրությամբ հաշվառման մեջ է 42128 ընտանիք, որոնցից 8526-ը հաշվառման մեջ են գտնվում տաս եւ ավելի տարիներ: Հերթագրումը շարունակվում է:*

ՆՏ

ՄԻՋԿՈՒՍԱԿՑԱԿԱՆ

Ռուս, ուկրաինացի, բելառուս ու հայ ագրարայինները ԱՊՀ երկրների միավորման կոչ են անում

Փետրվարի 23-ին Հայաստանի ագրարային ժողովրդավարական կուսակցությունը, Ռուսաստանի ագրարային կուսակցությունները եւ Ուկրաինայի գյուղացիական կուսակցությունը հանդես եկան համատեղ հայտարարությամբ, դրսեւորելով մտահոգություն ու տնտեսության կապերի վերականգնման պահանջներից, կուսակցությունները իրենց 4 պետությունների խորհրդարանականներին կոչ են անում իրավական պայմաններ ստեղծել մշտական հիմքի վրա օրինաստեղծման համակարգման միջոցառումների իրականացման համար, խորհրդարաններում նախապատրաստել եւ քննարկել համաձայնեցված օրինագծեր, արմատավորել միջխորհրդարանային խորհրդակցությունների, համատեղ նիստերի անցկացումը, խորհրդարանային կոմիտեների, հանձնաժողովների, պատգամավորական խմբակցությունների ու խմբերի գծով այցերի փոխանակումը, ընդունել նորմատիվ ակտեր, որոնք կերաշխավորեն ազգային օտարացման, միջպետական թշնամանքի եւ անջատականության քարոզման կանխումը եւ այլն:

Հայտարարությամբ 4 պետությունների նախագահներին եւ կառավարություններին կոչ է արվում հաստատակամորեն ու հետեւողականորեն միջպետական համաձայնագրեր կնքել միավորման գործընթացներն արագացնելու, տնտեսական միասնական տարածք, պաշտպանական, տրանսպորտային ու հաղորդակցական միասնական կառույցներ, գիտության, մշակույթի, առողջապահության, կրթության ոլորտներում միջպետական միավորումներ ստեղծելու համար, պաշտպանել այն առաջարկությունները ու գործողությունները, որոնք նպատակամղված են ազգային, սոցիալական, կրոնական եւ այլ տեսակի հակասությունների, աշխատանքի ազատ տեղաշարժման հիման վրա միջպետական ֆինանսաարդյունաբերական խմբերի ստեղծմանը եւ ձեռնարկությունների, միավորումների ու բանկերի, արտադրողների եւ սպառողների կոոպերացմանը:

4 կուսակցությունների պատվիրակները պարտավորվում են ընդունված հայտարարությունը իրենց երկրների նախագահներին, խորհրդարաններին ու կառավարություններին, ինչպես նաեւ իրենց կուսակցական համագումարներում, պլենումներում կամ վարչություններում քննարկել Ագրարային կուսակցությունների միջազգային ընկերակցություն ստեղծելու առաջարկությունը:

Հայաստանի ագրարային-ժողովրդավարական կուսակցության, Բելառուսի ագրարային կուսակցության, Ռուսաստանի ագրարային կուսակցության եւ Ուկրաինայի գյուղացիական կուսակցության կողմից հայտարարությունն ստորագրել են դրանց ղեկավարներ Թ. Դիլանյանը, Ս. Շյարեցկին, Մ. Լապշինը, Ս. Դովգանը: Հայտարարության մշակմանը ու ընդունմանը մասնակցում էր Մոլդովայի ագրարային-ժողովրդավարական կուսակցության գործկոմի անդամ Ա. Դյակոնուն:

ՄԱՆՎԵԼ ՄԻԿՈՅԱՆ

ԱՐՁԱԳԱՆՔ

Տիգրան Հակոբյան. «Ցնցված ենք Վ. Լիստեւի սպանության գույժից»

Մենք ցնցված ենք Վլադիսլավ Լիստեւի եղերական սպանության գույժից, հայտարարեց Հայաստանի հեռուստառադիոպետվարչության պետ Տիգրան Հակոբյանը: Հայ հեռուստադիտողը սիրում էր Վլադիսլավին: Նա մարդ, քաղաքացի, անհատ, պրոֆեսիոնալ էր, ասաց Հայաստանի հեռուստատեսության ղեկավարը: Այդ դաժան ու անիմաստ գործողությունը մեկ անգամ եւս ցույց տվեց, որ ամեն ինչ չէ, որ կարգին է հետխորհրդային շրջանում, նշեց Տ. Հակոբյանը: Ըստ նրա, Վ. Լիստեւի սպանությունը ռուսաստանյան հասարակությանը ետ է նետում կանոնավոր, ազատ, քաղաքացիական հասարակության հաստատումից, ընդ որում ոչ միայն Ռուսաստանի հասարակությանը:

Հայաստանի հեռուստառադիոպետվարչության բոլոր աշխատակիցները ցնցված են ու ցավակցում են Վ. Լիստեւի հարազատներին ու մերձավորներին, Ռուսաստանի բոլոր լրագրողներին, քանի որ դա Լիստեւի եւ նրա համախոհների առանձին գործը չէր, դա Ռուսաստանի հասարակական հեռուստատեսության առանձին խնդիրը չէ, ասաց Տ. Հակոբյանը: Կատարվածը քաղաքական ահաբեկչություն է, այլ կերպ եղածը որակել չի կարելի: Սարսափելի է այն պատճառով, որ Ռուսաստանի իրադարձությունները հաճախ այս կամ այն կերպ արձագանքվում են նախկին միության բոլոր հանրապետություններում, դեպի անցյալ վերադարձ փափագող ռուսաստանյան ուժերը միշտ դաշնակից ու հովանավորյալներ ունեն նախկին ԽՍՀՄ բոլոր երկրներում, շարունակեց նա: Սակայն Ռուբիկոնը արդեն վաղուց հատված է, վերադարձ դեպի անցյալ չպետք է լինի, համոզված է Տ. Հակոբյանը: Այդ հանցավոր գործողությունը վկայում է, որ նոր հասարակության կայացումը մեզանում մեծ դժվարությամբ է ընթանում, ընդգծեց հեռուստատեսության ղեկավարը:

Վ. Լիստեւի սպանության կապակցությամբ Մոսկվա ցավակցական հեռագիր է ղրկել ՀՀ նախագահի մամուլի ծառայությունը:

Տ. Լ.

■ *Ղարաբաղը ցավակցություն է հայտնում Լիստեւի մահվան կապակցությամբ: Մարտի 2-ին ԼՂՀ ժուռնալիստների միության նախագահ Մարել Պետրոսյանը Լեռնային Ղարաբաղի բոլոր լրագրողների անունից ցավակցական հեռագիր է ուղարկել Վլադիսլավ Լիստեւի հարազատներին, մերձավորներին եւ գործընկերներին հայտնի լրագրողի չարանենգ սպանության առթիվ: Հեռագրում մասնավորապես ասվում է. «Վլադիսլավ Լիստեւի ողբերգական մահվան մասին լուրը ցնցեց ԼՂՀ լրագրողներին: Ղարաբաղյան իրադարձությունների լուսաբանման ընթացքում Վլադիսլավ Լիստեւի ցուցաբերած բարձր քաղաքացիականությունը, պրոֆեսիոնալիզմը ու ազնվությունը մեծապես նպաստեցին հիմնախնդրի հասարակական արդար գնահատման ձեւավորմանը: ԼՂՀ լրագրողների անունից խորին ցավակցություն ենք հայտնում Լիստեւի հարազատներին, մերձավորներին ու գործընկերներին»:*

Ազգային համաձայնության դաշինքը հեռուստաժամ է պահանջում

«Սահմանադրական իրավունք» միության գրասենյակից հաղորդում են, որ մարտի 3-ին Ազգային համաձայնության դաշինքի կազմակերպած հանրահավաքից հետո տեղի կունենա երթ դեպի Նախագահական նստավայր: «Այնտեղ մենք պահանջելու ենք նախկինում Հայաստանի նախագահին ուղղված հրաժարականի պահանջի եւ մի շարք մեղադրանքների պատասխանները», հայտնել է ՍԻՄ փոխնախագահ Հայկ Բաբուխանյանը: Երթի մասնակիցները ուղղվելու են նաեւ դեպի հեռուստառադիոպետվարչություն՝ Դաշինքի համար հեռուստաժամ պահանջելու:

ՆՏ

ԱՂԵՏԻ ԳՈՏԻ

Համաշխարհային բանկը՝ Սպիտակում

Համաշխարհային բանկի հովանավորությամբ այս տարի Սպիտակի Կ-9 թաղամասում արդեն շահագործման են հանձնվել բնակելիներ՝ 49 ընտանիքի համար: Նրանց ֆինանսավորմամբ ՀՀ թեթեւ արդյունաբերության նախարարության Սպիտակի շինմոնտաժային տրեստի կողմից կկառուցվի նաեւ կարի արտադրական միավորման գլխամասային ֆաբրիկայի շենքը, որը նախատեսված է 1800 աշխատատեղի համար:

Ինչպես հաղորդում է վերելակաշինական գործարանի տնօրեն Հենրիկ Պողոսյանը, Հայաստանի կառավարության հետ կնքված պայմանագրի համաձայն՝ Համաշխարհային բանկը պարտավորվել է կառուցել նոր արտադրաշենք՝ տարեկան 200-250 մարդատար ու ապրանքատար վերելակների թողարկման կարողությամբ: Նախնական աշխատանքների համար կտրամադրվի 400 հազար դոլլար: Շինարարությունը կսկսվի մարտ ամսից:

Հետաքրքրական է նաեւ, որ երկու կառավարությունների միջեւ կնքված պայմանագրի համաձայն, գործարանը վերելակներ է արտադրում Թուրքմենական հանրապետության պատվերով, փոխարենը Հայաստանին բնական գազ տալու պայմանով...

ՄԱՆՎԵԼ ՄԻԿՈՅԱՆ

ՌԱՄԿԱՎԱՐ ԱԶԱՏԱԿԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության 5 տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
Ֆաքս 562941, AT&T (7 8852) 151065
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՅԱՍԼԵՏ ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ / 529221
Տնօրէն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / 562863
A STYLE համակարգչային ծառայութիւն / 581841
Ոճը եւ տառաձեւերը ՊԱՒԷԼ ՂԱԼԱՓԵԱՆԻ
Apple Macintosh
համակարգչային շարուածքը «Ազգ» թերթի
LIBERAL DEMOCRATIC NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ
օրակարգ

Ո՞վ է քայլում առաջին շարքերում

Սույն հոդվածի հեղինակը իր նախորդ հրապարակումներում բազմիցս անդրադարձել է հարազատ ոստիկանության գործունեությանը: Եւ, մեղմ ինչ թաքցնեմ, հիմնականում քննադատորեն: Սակայն ինչպես գինվորին երբեմն ձգում է անցած գնացած ճակատամարտերի վայրը, այնպես էլ ինձ այսօր մի անիմանալի ուժ քաշում է դեպի դժգոհության երբեմնի օբյեկտը: Այստեղ այս անգամ անսպասելիորեն հանդիպեցի միանգամայն նոր մի երեւույթի, որը զգալիորեն մեղմացրեց նախկին անբավականությունս: Պարզվում է, որ քաջարի ոստիկանությունը այժմ հանդես է գալիս հանուն ժողովրդավարության մարտնչողների առաջին շարքերում:

Ինչո՞ւ այդպես պատահեց, կհարցնեք դուք: Իսկ հանցագործության

ջանակներից:

Եւ այսպես, համաձայն լուրերի, այսօր, 1995 թ. մարտի 3-ին, մայրաքաղաքի Թատերական հրապարակում Ազգային դաշինքի հերթական հանրահավաքի հաջողությունը ապահովելու մտահոգությամբ ՆԳ նախարարության կողմից ձեռնարկված են հետեւյալ միջոցառումները:

Մարտի 1-ին ՆԳ նախարարությունում տեղի է ունեցել ներքին գործերի ռեգիոնալ վարչությունների պետերի խորհրդակցություն: Մարտի 2-ին նմանատիպ խորհրդակցություն է անցկացվել արդեն միայն Երեւան քաղաքի եւ Արարատյան դաշտավայրի պատասխանատուների հետ: Նշված խորհրդակցությունները անցկացվել են հետեւյալ օրակարգով՝ ներքին զորքերի համակարգի պատրաստվածությունը ուժային մեթոդներով մարտի 3-ի հանրահավաքին դիմակայելու համար, մարտի 3-ի հանրահավաքին հանրապետության շր-

կայքում (Պուշկինի անվան այգի): Անհրաժեշտության դեպքում նրանց օգնության պետք է հասնեն Երեւանի ՆԳ մյուս բաժինները:

- Հատուկ ռեժիմ է ստեղծվում Երեւան քաղաքի ՆԳ վարչությանը կից:

- Զորանոցային դրություն է սահմանվում Երեւանի բուսաբանական այգու տարածքում տեղակայված պետական կարեւոր օբյեկտների պաշտպանությունը ապահովող հատուկ ջոկատում:

- «Օպերացիայի» պատասխանատուն եւ համադրողը է նշանակված ՆԳՆ փոխնախարար Հայկ Հարությունյանը:

Ի՞նչ կարելի է ասել: Լավ է: Բայց ինչ: Այսպես կոչված ժողովրդավարության ոլորտում անհրաժեշտ է հաստատել խստագույն կարգ ու կանոն: Խոսքս, մասնավորապես, վերաբերում է մեզանում օրեցօր ավելի ու ավելի մեծ թափ ընդունող հանրահավաքներին եւ բողոքի ցույցերին

ՀԱՆՐԱՀԱՎԱՔ

Ի՞նչ է պատահել, պարոն նախարար

դեմ պայքա՞րը:

Փորձեմ պատասխանել այս հուզիչ հարցերին: Ընդհանրապես ասած, մեր ոստիկանությունը միշտ բարձր է կրում հանցագործության դեմ պայքարի դրոշը: Կրում է այդ դրոշը այն կարճատեւ պահերին, երբ զբաղված չէ պայքարով հանուն սեփական բարեկեցության: Սակայն քանի որ ժամանակակից ոստիկանները հասկապես վերջինով էլ հիմնականում զբաղված են, հանցագործության դեմ պայքարի դրոշը նրանք կրում են արդեն հազվադեպ, իսկ ճիշտն ասած, ընդհանրապես այդ դրոշով վաղուց փողոց դուրս չեն գալիս: Իսկ ափսոս, քանզի գեղեցիկ է այդ դրոշը...

Եւ հետո, բանն այն է, որ մեր օրի նապահները իսկական ոստիկան են ու չեն վախենում դժվարություններից: Այստեղ ես ստիպված եմ քիչ շեղվել եւ բացատրել ընթերցողներին, թե ինչ է նշանակում իսկական ոստիկան:

Մի շարք ժամանակակից գիտական տեսություններ պնդում են, որ իսկական ոստիկանը միանգամից ծնվում է համազգեստի գլխարկով ու արձանագրությունը ձեռքում: Իրավապահ համակարգի նկատմամբ արհեստական սեր դաստիարակելու ցանկացած փորձ (այն է՝ նորածնին Վանո անուն տալը, նրան ոստիկանական սուլիչի տեսքով ծծակով կերակրելը, մահճակալի մեջ ռեզինե մահակ կամ ավտոստեսուչի ծողիկ դնելը եւ նման փոքրիկ ու անմեղ խորամանկություններ) միանշանակ դատապարտված են անհաջողության: Այնպես որ իմացեք՝ եթե ծնվելուց ձեր երեխան բղավելու փոխարեն մանկաբարձուհուց անձնագիր պահանջեց՝ թաղային է դառնալու:

Ուրեմն, ինչպես ասացի, մերոնք իսկական ոստիկաններ են եւ չեն վախենում դժվարություններից: Իսկ նույնիսկ երեխային պարզ է, որ պայքարել հանուն ինչ-որ բանի անհամեմատ ավելի դժվար է, քան պայքարել ինչ-որ բանի դեմ: Հենց այդ պատճառով էլ հայրենի ոստիկանությունը պայքարում է հանուն ժողովրդավարության եւ ոչ թե հանցագործության դեմ:

Հանուն ժողովրդավարության վերջնական հաղթանակի

Ինչպե՞ս է պատրաստվում քաջարի ոստիկանությունը պաշտպանել հասցնել մեր միամիտ համաքաղաքացիների զուլալ հոգիները պղտորող, ժողովրդավարության համար միակ թշնամի ընդդիմության նենգություններին:

Հասկապես այս հուզիչ հարցով էլ օրերս դիմեցի մայրաքաղաքի ներքին գործերի մի շարք բաժիններ, սակայն, ավաղ, այդպես էլ պատասխան չստացա: Դե ինչ, երբ իշխանությունները ամեն ինչ արգելում են՝ ծնվում են անեկդոտներ, երբ նրանք լռում են՝ ծնվում են լուրեր: Շատ հաճախ այդ լուրերը հաստատվում են, քանզի ոչ այլ ինչ են, քան ինֆորմացիայի արտահոսք նույն այդ իշխանության շր-

քաններից դեպի Երեւան մարդկանց հոսքը խոչընդոտելուն ուղղված պատրաստվածության մասին:

Խորհրդակցության արդյունքում հաստատվել է միջոցառումների հետեւյալ ծրագիրը.

- ՆԳ նախարարության ապարատի, Երեւան քաղաքի ՆԳ վարչության եւ

երկրի տարբեր շրջաններում: Ես, անշուշտ, նույնիսկ թույլ չեմ տալիս նման մի միտք, որ պետական այրեր դարձած մեր երբեմնի հանրահավաքային սոխակները ոտքը կդնեն սեփական երգի կոկորդին եւ կարգելեն ցանկացած ժողովրդական ելույթները: Մանավանդ որ դրա անհրաժեշ-

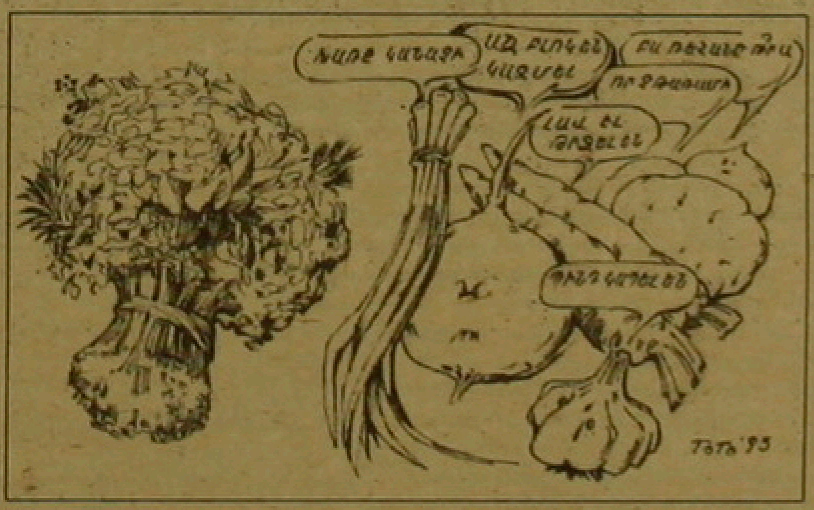

նրա բոլոր ստորաբաժանումների համար սահմանել զորանոցային դրություն, գնոր տնօրինություն:

- Երեւան քաղաքին հարակից բոլոր շրջանների ՆԳ բաժինները պատրաստ վիճակում պետք է ունենան 100 ական աշխատակից, փոխադրման եւ կապի միջոցներ եւ այլն:

- Ներքին զորքերի անձնակազմից կազմել 300 հոգանոց հատուկ նշանակության ջոկատ՝ զինված ավտոմատներով, մահակներով, «Չերյոմուխա» տիպի նյարդակաթվածահար գազով եւ փոխադրամիջոցներով:

- ՆԳ նախարարության բոլոր վարչությունների աշխատակիցները (բացի քրեական հետախուզությունից, 6-րդ եւ 7-րդ վարչություններից) վերահսկելու են Ազատության հրապարակը եւ հարակից տարածքը, նպատակ ունենալով նկարահանել եւ ձայնագրել հանրահավաքում ելույթ ունեցողներին, կուսակցական ակտիվիստներին, ուժային կառույցների նախկին աշխատակիցներին:

ՆԳ բոլոր աշխատակիցները պետք է զինված լինեն անձնական զենքով:

- ՆԳ նախարարության քրեական հետախուզության, 6-րդ եւ 7-րդ գլխավոր վարչությունների աշխատակիցներից կազմված հարվածային խմբերը տեղաբաշխվում են ՀՀ նախագահի նստավայրում:

- Զորանոցային դրություն է մտցվում նաեւ ՆԳ հրշեջ վարչության ստորաբաժանումներում, առաջնային դերը հատկացնելով Երեւանի կենտրոնական ավտոկայանի մոտ եւ Սախարովի անվ. հրապարակում տեղակայված բաժանմունքներին:

- Երեւան քաղաքի ՆԳ բաժինների հիմնական ուժերը բարձր մարտական պատրաստվածության վիճակում մնում են իրենց տեղերում, գնոր տնօրինություն:

- Արաբկիրի շրջանի ՆԳ բաժնի հիմնական ուժերը տեղակայվում են ՀՀ նախագահի նստավայրի մոտա-

տությունը առանձնապես չի նկատվում: Չէ որ ինքը հանրապետության նախագահը բազմիցս հայտարարել է, որ ժողովրդին տվեց ժողովրդավարություն: Պետք է, մարդկանց տալ ժողովրդավարություն, եթե ուրիշ ոչինչ չունես տալու: Այնպես որ, ե՛ւ հանրահավաքներ թող լինեն, ե՛ւ ցույցեր: Սակայն որոշակի կանոններ պահպանելով, առանց որեւէ տարբերության: Թող մասնակիցները միջոցառումից առնվազն վեց ամիս առաջ իրավասու մարմիններին տեղյակ պահեն, թե որտեղ են այդ ամենը անցկացնելու, ինչ են խոսելու, ներկայացնեն մեքենագրված վիճակում եւ ամենապակասը երեք օրինակով՝ ելույթների տեքստերը: Հարցաթերթ թող լրացնեն, աշխատավայրից դրական բնութագիր բերեն, 3x4 չափսի չորս լուսանկար, երկու տեղեկանք՝ բնակության վայրից եւ շրջանային պոլիկլինիկայից: Բա ոնց, ամեն ինչում պետք է կարգուկանոն լինի: Իսկ այն, որ մեր որոշ անգիտակից քաղաքացիներ, անխելքությունից չհասկանալով իրենց երջանկությունը, կսկսեն տարբեր անկյուններում փնթփնթալ, թե իբր այդ դեպքում ազատ չեն կարող շնչել, պետք չէ սրտին մոտ ընդունել: Փոխարենը թող շնչեն ավելի հաճախ: Ասում են՝ օգնում է:

Իսկ եթե լուրջ, ապա չափազանց դժվար է այս ամենի կապակցությամբ ՆԳ նախարարին մի քանի հարց տալու գայթակղությանը չեն պարկվել:

Ի՞նչ է պատահել, պարոն Սիրադեղյան: Ինչո՞վ բացատրել ձեր ղեկավարած համակարգի նման աննախադեպ ակտիվությունը: Մեզանում ինչ է, արտակարգ դրությո՞ւն է հաստատված: Քաղաքացիական պատերա՞զմ է սկսվել: Նորի՞ց դասակարգային թշնամիներ են հայտնվել: Ինչո՞ւ եք այդպես իրար խառնվել:

ՎԱՀԱԳՆ ՄԽԻԹԱՐՅԱՆ

ԱՆՀԵՏԱՑՈՒՄ

Սպանվեց հայտնի հեռուստալրագրող Վլադիսլավ Լիստեւը

Սկիզբը էջ 1

Բորիս Ելցինը նշեց, որ Ռուսաստանում ոչ մի տեղ անպատասխանատվության, անօրինականության ու բանդիտիզմի ալիքն այն աստիճան չի ծավալվել, որքան Մոսկվայում:

Նախագահ Ելցինն ինքն իրեն նույնպես համարեց մեղավոր Վլադիսլավ Լիստեւի սպանության հարցում, նշելով, որ բավարար միջոցներ չի ձեռնարկել բանդիտիզմի, կաշառակերության եւ հանցագործությունների դեմ պայքարի ուղղությամբ: Բորիս Ելցինը նշեց, թե Լիստեւի սպանությունը դաս է բոլորի համար, եւ յուրաքանչյուր ոք պետք է օրինակ վերցնի այն աշխատանքից, որ կատարում էր Վլադիսլավ Լիստեւը:

Վլադիսլավ Լիստեւի սպանության առթիվ ՌԴ դատախազությունը քրեական գործ է հարուցել ՌԴ քրեական օրենսգրքի 103 հոդվածով, իսկ Մոսկվայի դատախազության եւ ներքին գործերի վարչության հատուկ համատեղ օպերատիվ խումբը սկսել է գործի հետաքննությունը: Խմբի մեջ են մտնում նաեւ հակահետախուզության ծառայության ահաբեկչության դեմ պայքարի վարչության աշխատակիցներ: Հետաքննությունը վարող կառավարական հանձնաժողովի ղեկավար է նշանակվել ՌԴ ՆԳ նախարար Վիկտոր Երինը: Հայտարարվել է արտասահմանյան մակնիշի մուգ գույնի մեքենայի հետախուզում, որի մեջ են եղել նաեւ 2 լավ հագնված ուղեւորներ: Ըստ նախնական գնահատականների, սպանությունը կրում է պատվիրված քաղաքական բնույթ եւ կապված է մեծ գումարների հետ: Վլադիսլավ Լիստեւի սպանության առթիվ խորը վրդովմունք եւ ցավակցություն են հայտնել նաեւ Լոնդոնում պաշտոնական այցով գտնվող ՌԴ վարչապետ Վիկտոր Չեռնոմիրդինը, Մոսկվայում Պետական դումայի վերին եւ ներքին պալատների նախագահներ Վլադիմիր Շումեյկոն եւ Իվան Ռիբկինը, ՌԴ ժուռնալիստների միությունը, բազմաթիվ կազմակերպություններ ու անհատներ, ինչպես նաեւ միլիոնավոր ռադիոլսողներ ու հեռուստադիտողներ, որոնք երեկ ուղիղ եթերում իրենց վրդովմունքի ու անզորության ձայնն են բարձրացնում Ռուսաստանում ծայր առած անպատժելիության մթնոլորտի դեմ: Ռուսական հեռուստատեսային աշխարհի ամենաազդեցիկ եւ պրոֆեսիոնալ դեմքերից մեկի՝ Վլադ Լիստեւի դաժան սպանությունից հետո, մնացին նրա կինը, տղան ու աղջիկը: 1982 թվականին ավարտելով Մոսկվայի համալսարանի ժուռնալիստիկայի ֆակուլտետի միջազգային ժուռնալիստիկայի բաժինը, Վլադ Լիստեւը մինչեւ 1987-ը աշխատեց համամիութենական ռադիոյում, այնուհետեւ տեղափոխվեց հեռուստատեսություն, ուր դարձավ «Հայացք» ծրագրի եւ «Վիդ» երիտասարդական խմբագրության առաջատար լրագրողներից մեկը, չորս տարի առաջ դարձավ «Հրաշքների դաշտ», այնուհետեւ «Թեմա», «Պիկ ժամ» հաղորդաշարերի գեղարվեստական ղեկավարն ու անկրկնելի վարողը: Դառնալով ՌՀԴ-ի գլխավոր տնօրեն, նա որոշել էր բարեփոխումների ենթարկել Օստանկինոն, ստեղծել ժուռնալիստական դպրոց, նախապատրաստում էր նոր մանկական հաղորդաշար: Ամեն դեպքում «Պիկ ժամը» դարձավ նրա աստղային ժամը: Դեռ 1994-ի հոկտեմբերին, «Սոբեսեդնիկ» հանդեսին տված հարցազրույցում ինչի՞ց ես վախենում հարցին նա պատասխանեց. «Վախենում եմ, որ կսպանեն»:

Նախազգացումը նրան չդավաճանեց:

Վլադ Լիստեւի հուղարկավորությունը տեղի կունենա մարտի 4-ին, Մոսկվայում: Մենք միանում ենք ցավի ու բողոքի միլիոնավոր արձագանքներին:

ԲԱՔՈՒ

ԱՄՆ-ի կարծիքով, 2-3 ամսից հրադադարը կարող է խախտվել

ԵԱՀԿ Մինսկի խորհրդաժողովի նախագահը կփոխվի՞

ԲԱՔՈՒ, 1 ՄԱՐՏ, ԹՈՒՐԱՆ-ՍՆԱՐՔ: Փետրվարի 28-ի երեկոյան ԵԱՀԿ Մինսկի խմբում ԱՄՆ-ի ներկայացուցիչ, ամերիկյան Պետդեպարտամենտի ԱՊՀ երկրներով հարցերով ներկայացուցիչ Ջո Փրեսելին ընդունեց Ադրբեջանի նախագահ Հեյդար Ալիեւը:

«Ադրբեջանը սպասում է ԵԱՀԿ բուդապեշտյան գագաթաժողովի ընդունած որոշումների իրագործմանը: Ներկայումս Մինսկի խումբը աշխատում է նոր կազմով եւ ես հույս ունեմ, որ դա որակական փոփոխություններ կմտցնի նրա գործունեության մեջ եւ կհանգեցնի գործնական արդյունքների», ողջունելով հյուրին ասել է Հեյդար Ալիեւը: Ամերիկյան դիվանագետի խոսքերով, ԱՄՆ-ում այն կարծիքին են, որ եթե 2-3 ամսվա ընթացքում վճռական առաջընթաց չլինի(?) բանակցությունների գործընթացում, ապա ռազմաճակատում հրադադարի խախտման վտանգը կարող է մեծանալ:

Նրա խոսքերով, Ամերիկայի Միացյալ Նահանգները մտադիր է նոր լիցք հաղորդել մինսկյան գործընթացին եւ բանակցող կողմերի վրա ազդել այն նպատակով, որպեսզի արագացվի վերջնական արդյունքի հասնելը:

Ադրբեջանի նախագահն իր հերթին նշել է, որ մեծ հույսեր է կապում ամերիկյան դիվանագետի ներկայության հետ: Ալիեւը վերստին հայտարարել է, որ Ադրբեջանը մտադիր է այսուհետ եւս պահպանել հրադադարի ռեժիմը եւ հույս է հայտնել, որ հակառակորդ կողմը եւս կանի նույնը:

Անդրադառնալով Փրեսելի հայտարարությանն այն մասին, որ ԱՄՆ-ը մտադիր չէ ճանաչել Լեռնային Ղարաբաղը, Ալիեւը նշել է, որ Բաքուն այդ հարցում երբեւէ չի կասկածել, քանի որ Միացյալ Նահանգներն ունի ժողովրդավարական պետության համբավ, որը պահպանում է միջազգային իրավունքի սկզբունքները: Հեյդար Ալիեւը ավելացրել է, որ քաղաքական համաձայնագրի ստորագրման ճանապարհին գլխավոր խոչընդոտը Շուշիի եւ Լաչինի հարցի չլուծվելն է:

«Կազիմիրովը(?) եւ Բյուրենցը(?) Բաքվում գտնվելիս առաջարկեցին այդ հարցի լուծման տարբերակ եւ մեր դիտողություններից հետո հարցն ընդունվեց նրանց կողմից: Սակայն Մոսկվայի վերջին բանակցություններում այդ տարբերակը չքննարկվեց», նշել է Ադրբեջանի նախագահը: Նա ասել է նաեւ, որ պատրաստ է լսել պետդեպարտամենտի ներկայացուցչի առաջարկները եւ քննարկել դրանք:

Այնուհետեւ հանդիպումը շարունակվել է փակ դռների հետեւում:

Միաժամանակ, ըստ ադրբեջանական «Թուրան» գործակալության, որը վկայակոչել է Ռուսաստանի Դաշնության ԱԳՆ աղբյուրները, հնարավոր է, որ այս տարվա մայիսին ԵԱՀԿ Մինսկի խորհրդաժողովի համանախագահ շվեդ դիվանագետ Յան Էլիասոնին փոխարինի մի ֆինն դիվանագետ, որի անունը առայժմ չի հրապարակվում: Սակայն հայտնի է, որ նա կարող է լինել Ֆինլանդիայի արտգործնախարարի տեղակալներից որեւէ մեկը: Նույն աղբյուրը հաղորդել է, որ փոփոխությունը կկրի աշխատանքային բնույթ եւ չի ունենա քաղաքական կամ այլ ենթատեքստ(?): Նախատեսվում է, որ այդ տիպի փոփոխություններ պետք է կատարվեն տարեկան միջինը մեկ անգամ:

Ադրբեջանի արտաքին քաղաքական հարցերի պետական խորհրդական Վաֆա Գուլուզադեն իր հերթին «Թուրան» գործակալությանն ասել է, որ նախագահի այդ պաշտոնի փոփոխությունը անհրաժեշտ(?) էլ պարտադիր չէ: Այդ հարցի լուծումը կախված է բանակցությունների ընթացքից եւ դրա պատկերը պարզ կլինի միայն մայիսին:

digitised by A.R.A.R.@

ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Ընտրական օրենք. Վճռորոշ փուլը՝ քվեարկությունը

«Ազգի» հարցերին պատասխանում է ՀՌԱԿ գիտահետազոտական կենտրոնի գլխավոր մասնագետ, իրավագիտության դոկտոր Վլադիմիր Նազարյանը

ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչության հանձնարարությամբ պատրաստված «ՀՀ Ազգային ժողովի պատգամավորների ընտրությունների մասին» օրենքի նախագծում բացառիկ մանրակրկիտությամբ կարգավորված է քվեարկության ընթացակարգը: Ընտրությունների այդ փուլի լուսաբանմանն է նվիրված ստորև տպագրվող հարցազրույցը:

— Ինչո՞վ է պայմանավորված ընտրական օրենքում դրսևորված նման առանձնահատուկ վերաբերմունքը քվեարկության փուլի նկատմամբ:

— Այդ փուլի բացառիկ կարևորությամբ: Ո՞ւմ համար է գաղտնիք, որ ընտրության արդյունքը կախված է քվեարկությունից: Պատահական չէ, որ հաճախ «ընտրություն» և «քվեարկություն» բառերը գործածվում են որպես հոմանիշներ:

Ուշագրավ է նաև, որ հենց այս փուլում են կատարվում քաղաքացիների ընտրական իրավունքի դեմ ուղղված առավել ծանր իրավախախտումները և հանցագործությունները:

Ամենևին էլ չնսեմացնելով ընտրական ցուցակներ կազմելու, պատգամավորության թեկնածուների առաջադրման և գրանցման, նախընտրական քարոզչության և ընտրությունների նախապատրաստության մյուս փուլերի դերը, ՀՌԱԿ-ի նախագծում հատուկ ընդգծված է, որ պատգամավորի ընտրության հարցը լուծվում է հենց քվեարկության և նրա արդյունքների հաշվարկի ու ամփոփման ժամանակ: Դրանով է պայմանավորված քվեարկության փուլում կատարվող գործառնությունների (օպերացիաների) մանրակրկիտ կարգավորման անհրաժեշտությունը:

— Հաշվի՞ առնվե՞լ է, արդյոք, առաջատար ժողովրդավարական երկրների ընտրական օրենսդրությունը օրենքի նախագծի այս գլուխները մշակելիս:

— Անշուշտ: Հակառակ դեպքում մենք ստիպված կլինեինք, ինչպես ասում են, հեծանիվը կրկին հայտնագործել: Գաղտնիք չէ, որ մենք չունենք ժողովրդավարական ընտրությունների անցկացման փորձ: Այն, ինչ արվում էր խորհրդային իշխանության տարիներին, ներառյալ ՀՀ Գ. Խ. 1990 թ. ընտրությունները, ընդհանուր ոչինչ չունի ժողովրդի ազատ կամահայտնության հետ: Մինչդեռ առաջատար ժողովրդավարական երկրների օրենսդրություններում նման ընտրությունների անցկացման հսկայական փորձ է կուտակված: Այդ օրենսդրություններում մանրամասներով վաղուց հայտնի է, թե ինչ հանցագործություններ և իրավախախտումներ են կատարվում ընտրությունների ու հատկապես քվեարկության ժամանակ: Հարյուրամյակների փորձի հիման վրա այդ օրենսդրությունների ընտրական օրենքներում մշակվել են հատուկ կառուցակարգեր (մեխանիզմներ), որոնց կիրառումն իսպառ վերացնում է զանգվածային բնույթի կեղծիքներ կատարելու հնարավորությունը:

Մեր ուշադրության կենտրոնում է եղել հատկապես Ֆրանսիայի գործող ընտրական օրենսգիրքը, որն աչքի է ընկնում նման բնույթի իրավախախտումները կանխարգելող արդյունավետ կառուցակարգերով: Հաշվի է առնվել նաև, որ մեր հանրապետության հիմնական օրենքի՝ Սահմանադրության նախագծի հիմքում դրվել են Ֆրանսիայի սահմանադրության մի շարք հիմնադիր դրույթներ:

Մի խոսքով, գիտահետազոտական կենտրոնում բազմակողմանիորեն ուսումնասիրվել է տարբեր պետությունների ընտրական օրենսդրությունը ու դրա, ինչպես նաև մեր հանրապետության առանձնահատկությունների հաշվառմամբ մշակվել են մեր նախագծի համապատասխան հոդվածները:

— Որո՞նք են քվեարկության ժամանակ կատարվող առավել վտանգավոր ու ամենից տարածված իրավախախտումները և հանցագործությունները ու նախագծում ի՞նչ երաշխիքներ են ամրագրվել դրանց կանխարգելման համար:

— Առավել վտանգավոր և ամենից տարածված «ընտրական հանցագործությունը» ուրիշների փոխարեն քվեարկելն է, հատկապես երբ դա կրում է զանգվածային բնույթ: Դա, գուցե, մեզանում ամենից տարածված հանցագործությունն է, որը հիմնականում խեղաթյուրում է ընտրությունների արդյունքները:

Տարածված հանցագործություններից են նաև ընտրողներին կամ ընտրական հանձնաժողովների անդամներին կաշառելը, կամ հակառակը՝ ահաբեկելը, նրանց նկատմամբ բռնություն գործադրելը, ընտրական ցուցակները կեղծելը և այլն: Սակայն առավել վտանգավոր է ուրիշների փոխարեն քվեարկելը:

Այս հանցագործության տիպիկ սխեման հետևյալն է. օգտվելով այն հանգամանքից, որ ընտրողների զգալի մասը չեն գալիս քվեարկության, իրենց բնակավայրից բացակայելու կամ այլ պատճառներով, տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի նախագահը կամ անդամները իրենց տրամադրության տակ եղած կամ հատուկ այդ նպատակով լրացուցիչ տպագրված քվեաթերթիկներում թողնում են իրենց համար ցանկալի պատգամավորության թեկնածուի կամ կուսակցության անունը և դրանք բացակա ընտրողների փոխարեն գցում են քվեատուփի մեջ կամ քվեարկությունն ավարտվելուց հետո խառնում են հաշվարկի ենթակա քվեաթերթիկներին: Արդյունքում այդ հանցագործները փաստորեն յուրացնում են տասնյակ ու երբեմն էլ հարյուրավոր ընտրողների ձայները և պատգամավոր նշանակում (այստեղ «ընտրել» բառն անտեղի է) իրենց համար ցանկալի թեկնածուին:

— Նախագծում ի՞նչ կառուցակարգեր են մշակված այդ հանցագործությունը կանխելու համար:

— Սահմանվել է երաշխիքների ամբողջական համակարգ, որի տարրերն են.

ա) ընտրական հանձնաժողովների բազմակուսակցական կազմը, որը դրանց գործունեության մեջ ստեղծում է փոխադարձ վերահսկողության մթնոլորտ,

բ) քվեարկության գործընթացի առավելագույն հրապարակայնությունը, որի շնորհիվ քվեախցիկից դուրս ընտրական բոլոր գործառնությունները կատարվում են բոլորի (պատգամավորության թեկնածուների և նրանց ցուցակներ առաջադրած կուսակցությունների ու դրանց դաշինքների ներկայացուցիչների, դիտորդների և ընտրողների) համար տեսանելի ձևով,

գ) քվեարկության անցկացումը հատուկ նմուշի և կնքված ծրարների օգտագործմամբ, որոնց հաշվարկը կատարվում է նախ քվեաթերթիկների հաշվարկից առանձնացված, այդ հաշվով,

դ) ընտրողների անմիջական մասնակցությունը ձայների հրապարակային հաշվարկին,

ե) տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի օրենքով սահմանված պարտականությունը քվեարկության արդյունքներն ամփոփող արձանագրության մեջ գրանցելու պատգամավորության թեկնածուների և նրանց ցուցակներ առաջադրած կուսակցությունների ներկայացուցիչների ու այդ տեղամասի ընտրողների քվեարկությունից առաջ և հետո արած բոլոր առարկությունները, դիտողությունները և բողոքները,

զ) ընտրության մասին օրենքում կամ քրեական օրենսգրքում քաղաքացու ընտրական իրավունքի դեմ ուղղված հնարավոր բոլոր հանցագործությունների և դրանց համար նախատեսվող պատիժների սահմանումը:

— Հանձնաժողովների կազմի և նրանց գործունեության հրապարակայնության հետ կապված խնդիրները հասկանալի են: Հետաքրքիր է իմանալ, թե ո՞րն է կայանում ընտրական ծրարների դերը: Մի՞թե ծրարը կարող է գրավական լինել քվեարկության ժամանակ զանգվածային կեղծիքները կանխելու համար:

— Այո: Այն էլ հատուկ գրավական, երբ ծրարները դիտարկվեն վերը թվարկված մյուս միջոցների համալիրում:

Հիշենք, որ խոսքը գնում է ոչ թե եզակի դեպքերի, այլ զանգվածային բնույթ կրող իրավախախտումների և հանցագործությունների կանխման մասին:

ՀՌԱԿ-ի նախագծում, Ֆրանսիայի ընտրական օրենսգրքին նմանօրինակ, սահմանված է, որ ընտրությունները անցկացվում են հատուկ նմուշի և կնքված ծրարներով, որոնց հաշվարկը կատարվում է առանձին:

Այսպես, այդ նախագծի 61 հոդվածում ասված է. «Քվեարկությունն սկսելուց առնվազն մեկ ժամ առաջ տեղամասային ընտրական հանձնաժողովը, շրջանային կամ քաղաքային խորհրդի լիազորի, պատգամավորության թեկնածուների և պատգամավորության թեկնածուներ առաջադրած կուսակցությունների ու դրանց դաշինքների ներկայացուցիչների մասնակցությամբ և դիտորդների ու ընտրողների ներկայությամբ իրականացնում է ծրարների նախնական հաշվարկ և դրա վերաբերյալ կազմում արձանագրություն: Սահմանված նմուշից տարբեր, չկնքված կամ այլ կնիքներով կնքված ծրարներ հայտնաբերելու դեպքում հանձնաժողովը համապատասխան գրառում է կատարում արձանագրության մեջ:

Այդ ծրարները որպես հավելված կցվում են արձանագրությանը:

Ծրարներն ընտրողներին տրվում են տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի կազմից վիճակահանությամբ ընտրված ենթահանձնաժողովի կողմից, որին տրամադրվում են ընտրողների թվին հավասար քանակի ծրարներ: Ենթահանձնաժողովի անդամներն անհատական պատասխանատվություն են կրում ծրարների հետ առնչվող բոլոր գործառնությունների օրինականության համար»:

Նախագծի 62 հոդվածում կարդում ենք. «Ընտրողը, մտնելով քվեարկության շենքը, իր ինքնությունն ու ընտրելու իրավունքը հաստատելուց և ընտրական ցուցակի իրեն վերաբերող սյունակում ստորագրելուց հետո, ծրարներ բաշխող ենթահանձնաժողովի անդամից ստանում է ծրարը, այն ցույց է տալիս ընտրական հանձնաժողովի մեկ այլ անդամի և նրանից ստանում երկու քվեաթերթիկ՝ մեկը մեծամասնական և մյուսը համամասնական ընտրական համակարգով քվեարկելու համար:

Ընտրողը, ի տես ընտրական հանձնաժողովի անդամների և ներկա գտնվող անձանց, ստացած քվեաթերթիկները դնում է ծրարի մեջ և քվեախցիկ է մտնում փակ ծրարը ձեռքին:

Քվեախցիկում ընտրողը ծրարից հանում է քվեաթերթիկները և քվեարկում:

Քվեարկելուց հետո ընտրողը քվեաթերթիկները կրկին դնում է ծրարի մեջ և քվեախցիկից դուրս է գալիս փակ ծրարը ձեռքին: Նա ծրարը ցույց է տալիս քվեատուփի մոտ կանգնած ընտրական հանձնաժողովի անդամին և գցում քվեատուփի մեջ»:

Նախագծի 66 հոդվածի համաձայն, քվեատուփը բացելուց հետո «Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովը նախ կատարում է ծրարների վերջնական հաշվարկ: Քվեատուփում եղած ծրարների և ընտրական ցուցակների սյունակներով քվեարկությանը մասնակցած ընտրողների թվերի մեջ տարբերություն հայտնաբերելու դեպքում հանձնաժողովը այդ մասին գրառում է կատարում արձանագրության մեջ: Քվեատուփում սահմանված նմուշից տարբեր, չկնքված կամ այլ կնիքներով կնքված ծրարներ հայտնաբերելու դեպքում գրառում է կատարվում արձանագրության մեջ: Այդ ծրարները, որպես հավելված, կցվում են արձանագրությանը»:

Համաձայն նախագծի 68 հոդվածի, անվավեր են համարվում քվեատուփում հայտնաբերված.

ա) առանց ծրարի քվեաթերթիկները,

բ) միևնույն ծրարում գտնված երկուսից ավելի քվեաթերթիկները (բոլորը),

գ) սահմանված նմուշից տարբեր, չկնքված կամ տարբեր կնիքով կնքված ծրարներում գտնված քվեաթերթիկները:

Ակնհայտ է, որ նման պայմաններում պարզապես անհնար է քվեարկել ոչ միայն տասնյակ կամ հարյուրավոր, այլ անգամ մի քանի ընտրողի փոխարեն:

— ՀՌԱԿ-ի նախագծում քվեաթերթիկներն ընտրական հանձնաժողովի անդամների հսկողության ներքո ծրարներից հանում, դրանց վրայի գրառումները բարձրաձայն կարդում և ձայների հաշվարկը կատարում են ոչ թե ընտրական հանձնաժողովի անդամները, այլ դրանց հսկողության ներքո՝ ընտրողները: Ինչո՞վ է պայմանավորված նման ընթացակարգի սահմանումը:

— Հնարավոր կեղծիքները կանխելու անհրաժեշտությամբ: Կարևոր է նաև, որ նման հաշվարկը կատարվում է հրապարակայնորեն:

ՀՌԱԿ-ի նախագծի 67 հոդվածը սահմանում է, որ «Ձայների հաշվարկը կատարում են ընտրողներից նշանակված հաշվիչները տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի հսկողության ներքո, հետևյալ ընթացակարգով:

Ընտրական հանձնաժողովը քվեատուփից հանված և հաշվարկված ծրարները սեղանների վրա հավասար քանակներով դասավորելուց հետո, իր նախաձեռնությամբ, ինչպես նաև պատգամավորության թեկնածուների ու պատգամավորության թեկնածուներ առաջադրած կուսակցությունների կամ նրանց դաշինքների առաջարկով, ներկա գտնվող ընտրողներից ձայների հաշվարկի համար հատկացված յուրաքանչյուր սեղանի համար նշանակում է չորսից ոչ պակաս հաշվիչներ:

Սեղանի շուրջը տեղավորված հաշվիչներից մեկը բացում է ծրարը և, նրա միջից հանելով քվեաթերթիկները, տալիս է մյուսին: Վերջինս բարձրաձայն կարդում է քվեաթերթիկների վրա թողնված պատգամավորության թեկնածուների ազգանուն, անուն, հայրանունը կամ կուսակցությունների և դրանց դաշինքների անվանումները: Մյուս հաշվիչները դրանք առանձին-առանձին գրառում են իրենց նախնական ցուցակներում: Ձայների հաշվարկն ավարտելուց հետո քվեաթերթիկները և ծրարները մեկ անգամ ևս զննվում են հաշվիչների և տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի անդամների կողմից, որոնք համատեղ արձանագրություն են կազմում քվեարկության արդյունքների մասին»:

— Կարծո՞ւմ եք, որ նախագծում սահմանված երաշխիքները բավարար են գոնե զանգվածային բնույթի խախտումները կանխելու համար:

— Այո, եթե դրանց գումարենք ՀՀ քրեական օրենսգրքում մեր կողմից առաջարկվող լրացումը: ՀՌԱԿ-ը օրենսդրական նախաձեռնության կարգով առաջարկել է ՀՀ քրեական օրենսգրքում մտցնել մի նոր գլուխ «ՀՀ քաղաքացիների ընտրական իրավունքի դեմ ուղղված հանցագործություններ» վերնագրով, որում սահմանված են շուրջ քսան, այսպես կոչված, «ընտրական հանցագործություններ» և նախատեսված են խիստ քրեական պատիժներ դրանք կատարող անձանց համար: Սակայն սա արդեն ինքնուրույն զրույցի թեմա է:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Միջազգային

«Կարծում էինք, թե տնտեսագիտության բոլոր օրենքները կարող ենք խախտել», ասում է ֆինանսների նախկին փոխնախարար Կլաս Էկլունդը: Փոխարենն այդ օրենքներն այժմ իրենց դաժան դասավճիռն են պարտադրում երկրին:

Մինչեւ հիմա Շվեդիան հպարտանում էր տնտեսավարման իր «շիղական օրինակով», որտեղ առաստաղն էր սրված սոցիալական ապահովության գումարներն ու սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունների ցանցի գործունեությունը կարողացել էր երկիրը դասել աշխարհի ամենահարուստների ու ամենակայունների շարքը, ապահովելով բնակչության համեմատաբար բարձր կենսամակարդակ: Այդ «օրինակը» որպես նախագիծ ներկայացվել էր 1950-ական թվերին, հաստատվել եւ կիրառության դրվել 60-ականներին եւ ընդլայնվել 70-ականներին: «Սակայն պարզվում է, որ այժմ դարձել է ժամանակավրեպ», գրում է անգլիական «Էկոնոմիստ» հանդեսը փետրվարի 24-ի համարում:

Անցյալ տարվա սեպտեմբերին, պարտության մատնելով պահպանողականներին եւ իշխանության գլուխ վերադառնալով, սոցիալ-դեմոկրատները հույս ունեին, որ հարկերի ավելացմամբ ու համախառն [illegible] արդյունքի 11 տոկոսից ավելին կազմող բյուջեի դեֆիցիտը մինչեւ 1998 թվականը 5 տոկոսի հասցնելով կկարողանան երկրին սպառնացող ճգնաժամի առաջն առնել: Կառավարությունը խրված է պարտքերի մեջ: Ընդհանուր գործազրկությունը, որը մինչեւ 1990 թվականը 1.5 տոկոսից չէր անցնում, այսօր պաշտոնական տվյալներով 8-ից ավելի է, իսկ ըստ շվեդների «իսկական թիվը» հասնում է աշխատուժի 13 տոկոսին:

Մասնագետները պարզել են, որ բյուջեի դեֆիցիտը այդ «շիղական համարվող օրինակի» փլուզման հետեւանքն է եւ ոչ թե պատճառը: Մինչեւ հիմա շվեդները համոզված էին, որ արդար հասարակություն ունենալու հիմնական օրենքներից մեկը տարբեր մակարդակի ու տարիքի աշխատողների աշխատավարձերի փոքր տարբերությունն է: Արտադրության մեջ ընդգրկված ավագ աշխատողների (45-49 տարեկան) միջին ժամավարձը ընդամենը 6 տոկոսով էր բարձր սկսնակ աշխատողների (20-24 տարեկան) աշխատավարձից: Այն հավելյալ աշխատավարձը, որ բարձրագույն կրթություն կամ որակավորում ունեցող անձը ակնկալում էր ստանալ, 1960-ականների վերջերից սկսած մինչեւ 1980-ականների կեսերը նեղացել է: Մյուս կողմից տեխնոլոգիական առաջընթացն իր պահանջներն է ներկայացնում մարդկանց: Երիտասարդները ըստ ավելի հեշտությամբ են կարողանում շիրավել արդի սարքավորումների լեզվին, աշխատելով անմիջականորեն դրանց վրա, քան միջին տարիքի մարդիկ, որոնք ինչքան էլ զինված լինեն տեսական գիտելիքներով, միեւնույն է, «կաղում» են այդ ասպարեզում: Այստեղից էլ առաջ է գալիս կրթության ստանալու անհրաժեշտության ավելորդությունը: Ձեռներեցներին խոչընդոտում են մեծ ընկերությունների համար նախատեսված խիստ օրենքներն ու աշխատանքների բարձր գները: Այդ իսկ պատճառով, համեմատած հարեւաններին, հեշտ, Շվեդիայում նոր գործ ձեռնարկողները չափազանց քիչ են: Արդյունաբերությունում ընդգրկվածների 70 տոկոսը աշխատում է 200 կամ ավելի պաշտոնյաներ ունեցող ընկերություններում: Բայց այդ ընկերությունները («Վոլվո» եւ այլն), որոնց աշխատակիցները առավելապես բազմազգ են, երկրի ներսում այնքան էլ չեն ընդլայնում իրենց գործունեությունը: Նրանք բարգավաճում են արտասահմանում կատարած իրենց ներդրումների շնորհիվ: 1970-ից 1993-ի ընթացքում Շվեդիան կորցրել է մասնավոր հատվածի մոտ 500 հազար աշխատատեղեր: Ճիշտ է, գործազրկության նույնիսկ 13 տոկոսը բնական երեւույթ է եվրոպական մի շարք երկրների համար, բայց Շվեդիան միշտ հպարտացել էր, որ այդ թիվն զգալիորեն ցածր է երկրում:

Ամբողջ հարցն այն է, թե շվեդացիներից շատերը, որ կառավարությունը վերստին հրապարակ է հանում օրենքներ, որոնք վաղուց արդեն մոռացված են: Սոցիալ-դեմոկրատները վերահաստատել են դիվիդենդների հարկը, ավելի քան կրկնապատկել են բաժնետոմսերի վաճառքի հարկը, ավելացրել են նոր սկսնակ աշխատողների փորձաշրջանը (դարձնելով մեկ տարի) եւ այլն: Այս բոլորը խոչընդոտում է մանր ձեռնարկատերերի գործունեությանը, որն էլ իր հերթին հարվածում է երկրի բնակչության բարօրությանը: «Շվեդական օրինակի» քաղաքական հենդինակությունը հիմնված էր դրա ժողովրդականության վրա: Մոտավորապես ամեն ոք ինչ-որ բան ստանում էր, ինչ-որ բաժին ուներ դրանում: Շվեդների երկու երրորդը (թոշակառուներ, ուսանողներ, գործազուրկներ) այսուհետ միջոցները հայթայթում էր պետության վճարումներով: Նրանք այժմ քողարկում են այդ գումարները կրճատելու կառավարության որոշումների դեմ:

ՇՎԵԴԻԱ

Տնտեսավարման «շիղական օրինակը» խախտվո՞ւմ է

Տնտեսավարման այդ «շիղական օրինակն» արդեն խախտվո՞ւմ է:

Պատրաստեց
ՆԱԻՐԱ ՕՀԱՆՅԱՆԸ

ՖՐԱՆՍԻԱ

Էդուար Բալադյուրն անցնում է հակահարձակման

Վերջերս Ֆրանսիայում քաղաքական ու ոստիկանական աղմկալի որոշ գործերի հետեւանքով իր վարկանիշը զգալիորեն կորցրած վարչապետ Էդուար Բալադյուրը մարտի 1-ին հակահարձակման անցավ, ընդգծելով իր կառավարման լրջությունը եւ գործազրկության կրճատման ոլորտում ստացված առաջին դրական արդյունքները, հաղորդում է «Ֆրանս պրես» գործակալությունը: Ընտրական առումով զբաղվածության խնդիրը չափազանց կարեւոր է: Ֆրանսիան ունի 3,3 միլիոն գործազուրկ, որ կազմում է աշխատունակ բնակչության 12,3 տոկոսը: Արդ, հունվարի պաշտոնական վիճակագրությունը վկայում է, որ գործազուրկների թիվը կրճատվել է 0,5 տոկոսով, որը համապատասխանում է վարչապետի այն նպատակին, որ 1995 թ.-ից սկսած ամեն տարի գործազուրկների թիվը կրճատվի 200 հազարով:

Առայժմ հանրային կարծիքի հարցումները շարունակում են հաստատել հունվարի համեմատությամբ վարչապետ Բալադյուրի վարկանիշի զգալի անկումը: Սակայն փետրվարի 18-ին հրապարակված մի մասնավոր հետազոտության արդյունքները վկայում են, որ ընտրությունների երկրորդ փուլում վարչապետը դարձյալ առավելություն կունենա իր ախոյանի նկատմամբ, անկախ այն բանից, թե ով կլինի նա՝ նեոգոլիստ, Փարիզի քաղաքապետ Ժակ Շիրակը, թե սոցիալիստ, ձախերի թեկնածու Լիոնել Ժոսպենը:

Վարչապետ Էդուար [illegible]ուրի հակահարձակումն [illegible] էր դեռ փետրվարից, երբ [illegible]րույցների գաղտնի ունկնդր[illegible]իկանական գործը եւ [illegible]մեջ մեղադրվող հինգ [illegible]ի արտաքման դիվանագ[illegible]րը խնդիրը լուրջ տարաձ[illegible] առաջացրին կառավար[illegible]մի մեջ մտնող բալադյուրամ[illegible]ականմետ նախարարների միջեւ[illegible]

Գործազրկության [illegible] փաստի առիթով Էդուար [illegible]ուրը բավական զուսպ ար[illegible] իր գոհունակությունը, մ[illegible] նրա խոսնակ Նիկոլա Սարկո[illegible] ընդգծումն արեց, թե Բալադյուր[illegible]ագահական ընտրությունների [illegible] թեկնածուն է, որի պարտավորությունները երաշխավորվում են փաստերով»: Այս համեմատությունն ամրապնդելու նպատակով բալադյուրամետ նախարարները իսկական հակահարձակում սկսեցին Ժակ Շիրակի դեմ, մասնավորապես քննադատելով նրա թանկարժեք ծրագիրը: Շուրջ 500 մլրդ ֆրանկանոց այդ ծրագիրը կազմում է Ֆրանսիայի բյուջեի գրեթե կեսը, ասում են նրանք:

Ընտրական ծրագրերի ծախսերի հաշվարկումը սովորական երեւույթ է երկրի ընտրարշավների ժամանակ: 15 տարի առաջ այդ պատճառով վեճեր էին ծագել աջերի ու ձախերի միջեւ, երբ աջերը ձախերին մեղադրում էին տնտեսական ու ֆինանսական անհրատեսության մեջ:

Վարչապետ Բալադյուրը վճռականորեն է տրամադրված եւ նախատեսում է անցկացնել մի շարք հանրահավաքներ, ինչպես նաեւ իրեն աջակցող կոմիտեների ժողով:

ՏԱՄԱՌՈՍ

Ռուսները Իրաքի բանտերում կփնտրեն քուվեյթցիների

Իրաքը պաշտոնականն համաձայնություն է տվել Ռուսաստանի Դաշնության ներկայացուցիչների կողմից իր բանտերն ստուգելու համար՝ «դրանցում 1990-91 թվականների Պարսից ծոցի պատերազմից հետո անհետ կորած քուվեյթցիներին փնտրելու նպատակով»: Այս մասին մարտի 1-ին ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի թղթակիցն հայտնի է դարձել Կահիրեի իրազեկ դիվանագիտական աղբյուրներից: Իր ժամանակին Քուվեյթը Կարմիր խաչի միջազգային կոմիտեին է հանձնել մի ցուցակ, որի մեջ նշված են ավելի քան 600 քուվեյթցիների անուններ, որոնց է միությաններում Իրաքի զորքերի կողմից գերված են համարում: Իր կողմից Բաղդադը պնդում է, որ ազատ է արձակել բոլոր ռազմագերիներին:

ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ

Ավստրիացիների մեծամասնությունը չեզոքության կողմնակից է

Ալպյան հանրապետության քաղաքացիների ավելի քան 80 տոկոսը ներկայումս հանդես է գալիս երկրի չեզոքության քաղաքականության շարունակման օգտին: Ընդսմին Ավստրիայի Եւրամիության մեջ ընդունվելով չեզոքության կողմնակիցների թիվը զգալիորեն մեծացավ: Այս մասին վկայում են Վիեննայում մարտի 1-ին հրապարակված հասարակական կարծիքի ուսումնասիրման վերջին արդյունքները:

ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ

ՄՈՆՏԵՎԻԴԵՈ

Պերու- Էկվադոր. Ամենաանհեթեթ պատերազմը

Պերուի եւ Էկվադորի արտաքին գործերի նախարարներն Ուրուգվայի մայրաքաղաք Մոնտեվիդեոյում համաձայնագիր են ստորագրել այս երկու հարավամերիկյան երկրների միջեւ անհաշտ հրադադարի մասին: Ինչպես հաղորդում է ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ը, երեքշաբթի օրը, կեսգիշերից 10 րոպե պակաս կնքված պայմանագիրը իրենց ստորագրություններով վավերացրել են Պերուի եւ Էկվադորի արտաքին քաղաքական գերատեսչությունների ղեկավարներ Էֆրաին Գոլդենբերգը եւ Գալո Լեոռոն, որոնք Ուրուգվայ են ժամանել այս պետության նոր ղեկավարի պաշտոնականության արարողությանը մասնակցելու համար:

«Լատինական Ամերիկայի պատմության մեջ ամենաանհեթեթ պատերազմը», ինչպես տարածաշրջանում անվանում են այս սահմանային հակամարտությունը, տարբեր տվյալներով երկու կողմերից խլել է 60-300 զինծառայողի կյանք:

Երկու շաբաթ առաջ Բրազիլիայի մայրաքաղաքում արդեն համաձայնագիր էր ստորագրվել Պերուի եւ Էկվադորի միջեւ հրադադարի մասին: Բայց այն շուտով խափանվել է: Չարտության նախկին փորձի անհաջողության համար պատասխանատվությունը կողմերը բարդում են միմյանց վրա:

ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Վաճառվում է տոլխուհերս 2 տան իր բոլոր հարմարություններով, 3 ֆուրե ավտոտնակով, հողամասով, ձկտղով: Ընդհանուր տարածությունը 500 քմ, կան մի շարք օժանդակ շինություններ:

Հասցե - Նոր Արես, 30 փող. 21 տուն
հեռ. 450911

ԹՈՒՆԻՍ

Իսլամիստները կվառակե՞ն արդյոք ողջ Մաղրիբը

Այս տարի Թունիսը առաջին անգամ լուրջ ցնցում ապրեց ալժիրյան ճգնաժամի հետեւանքով: Փետրվարի 11-ին Ալժիրի հարավից Թունիս թափանցած մի խումբ իսլամիստ զրահայիններ հարձակվեցին սահմանից 5 կմ հեռու գտնվող թունիսյան Թամերզա գյուղում տեղակայված [illegible]յին գվարդիայի պահակակետի վրա: Խեղդելով անվտանգության ուժերի վեց զինվորների, հարձակվողները Ալժիր վերադարձան պահակակետի զենքն ու հանդերձանքն իրենց հետ տանելով: Այս գործողությունը զարմանալի կերպով նման է 1993 թ. գարնանային ձեռնարկմանը, երբ «ալլահի խենթերը» Բոզզուի ալժիրյան զորանոցի վրա էին հարձակվել, օգտվելով մահմեդականների Ռամադան ամսին զորքի զգոնության թուլացումից:

Բայց այս անգամ ալժիրյան ճգնաժամը դուրս է գալիս երկրի սահմաններից: Հարձակվողներն արդյոք այդ քայլի էին դիմել միայն զենք հայթայթելու՞ նպատակով: Հազիվ թե: Ճիշտ է, վերջին ամիսներին Ալժիրի բանակը, լայն արշավ ծավալելով երկրում իսլամիստ պարտիզանների դեմ, որոշ չափով անտեսել է սահմանները: Օրինակ, բազմաթիվ զորախմբեր իրենց ռազմահանդերձանքով հեռացել են երկրի հարավում գտնվող Ուագլայի շրջանից: Դրա հետեւանքով զրահայինների խմբերը կարողանում են հեշտությամբ անցնել սահմանը: Ինչ՞ վերաբերում է Թունիսի անվտանգության ուժերին, նրանք դժվարությամբ են պաշտպանում իրենց սահմանները:

Հնարավո՞ր է արդյոք, որ ալժիրցի իսլամիստները մտադիր լինեն իրենց

պատերազմը տարածել նաեւ հարեւան երկրներում, որպեսզի իսլամիզմով վառակեն Մաղրիբի բոլոր երկրները (Մարոկկո, Ալժիր, Թունիս, Լիբիա): Արմատականների նկատմամբ Թունիսի շատ խիստ քաղաքականությունը պատճառ է դառնում, որ «ալլահի խենթերը» խիստ թշնամական վերաբերմունք ունենան այդ երկրի հանդեպ: Այս տարվա հունվարի վերջերին Թունիսում Շարլ Պասկուայի գլխավորությամբ տեղի ունեցավ Ֆրանսիայի, Իսպանիայի, Իտալիայի, Ալժիրի եւ Թունիսի ներքին գործնախարարների հանդիպում, որի նպատակն էր համակարգել պայքարը իսլամիստների ահաբեկչության դեմ: Թեեւ Թունիսն առայժմ վարակված չէ իսլամիզմով, վտանգն այնուամենայնիվ առկա է, քանի որ բնակչության որոշ խավեր ներքաշված են արմատականների ազդեցության ներքո:

Le Point
18 փետրվար, 1995

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Մշակույթ

— Հասարակ հարցի, թե ինչու ռուսերեն երգերի մեջ բառերը փոխված է կատարում, օրինակ, «Զոնը», «Սարերի հանին», «Երեւանի գիշերներում» (այս վերջին երգը ճշորիկով նոր կատարողի Լոս Անջելեսի համերգների ժամանակ առաջինը մասնակիցներից Ս. հետ համաձայնեցի, որ խիարկե, ես կարող եմ երգել «...Էս կեղտոտ քաղաքում», դրա փոխարեն անձամբ այստեղ եմ ապրում, իմ տան մասին կարող եմ այդպես ասել: Իսկ Հայաստանը չի կարող, տարբեր սերունդների երգեր, որոնք իմ ծերերին բաղձալի են, դրա բարեխոսը, որոնց ներքին ավելի բաց է...

— Այսինքն, քաղաքակա՞ն երգերը:

— Երգը չի կարող լինել քաղաքական: «Նախագահական ընտրությունները» իմ ամենասիրած երգն է, որովհետեւ դրա մեջ ամենակարեւորն եմ կարողացել ցույց տալ հայերենի հարստությունը եւ ոչ թե ընտրությունների խայտառակությունը:

— Ինչո՞ւ այլ լեզուներով չես երգում:

— Ոչ մի ցանկություն չունեմ, չնայած դրանք անխնա կերպով տալիս են այստեղ էլ, Բեյրութում էլ: Բոլոր ձայնագրությունները թարգմանված են բարեկամներիս միջոցներով, որոնք բոլորն էլ լիբանանահայ մշակութային գործիչներ են: Դրանից առանձնապես փող չեմ ստացել: Վաստակում եմ համերգներով: Տարօրինակ է, չէ՞, արտասահմանում փող են բերում թողարկված ձայնագրությունները, իսկ համերգը գովազդ է միայն: Բայց ինչ որ մենք փոքրաթանակ ազգ ենք ու «մի քիչ ուրիշ»,

Այդպես էլ ծովին հասա՞վ, թե չհասավ... փոքրիկ նավակը

Նրա մասին ավելի շատ գրում էին լրագրողները՝ քերթե ձեռով, ոգեւորված նրա համարձակությունից ու անկեղծությունից: Իսկ ո՞ւր են լուրջ գնահատականները, ո՞ւր են երաժշտագետներն ու Ր[illegible]ները, մնացել մեծավ մասամբ ուսումնասիրած այդ ոլորտը, բերեւս, վերլուծելու առավել մասշտաբի ու հարցադրումների: Ինչպե՞ս է գալիս Ռուբեն Հախվերդյանը, իր սիրած վարպետներ Բրելի՞ց ու Բրասենսի՞ց միայն: Հո զիավոր չէ՞ր, որ ընկավ 29 հազ. (ռուբլի) հավաքում... «Ես առաջացի ծնունդ եմ», ասում է Ռուբեն Հախվերդյանի պատասխանն է, ի թիվս այն բազմաթիվ պատասխանների, որ հնչեցնում է իր երգերում: Անցյալ տարվա մայիսին համերգներ ունեցավ ԱՄՆ-ում, այս տարվա փետրվարին՝ Բեյրութում: Թողարկել է երկու ձայնասկավառակ, «Կեսգիշեր», ձայնագրվել է Երեւանում եւ թողարկվել Փարիզում, «Ճամփորդը» ձայնագրվել եւ թողարկվել է ԱՄՆ-ում: Նոր երգերն ամբողջ կլիչենն հավանաբար մայիսին: Ինչպես ինքն է ասում, նորերը հին ու նոր երգերի բավական հաջող խառնուրդ են: Հարութ Փամբուկչյանի կատարմամբ նրա երգերը վերջերս ձայնագրվեցին Լոս Անջելեսի Աուդիո Մոնիկ ստուդիայում, ձայնասկավառակները կթողարկվեն մայիսին, եւ թող երեւույթին Լոս Անջելեսում նրանք հանդես կգան համատեղ համերգներով: Զայնասկավառակի լավագույն երգը, ըստ Ռուբենի, «Բարի լույս, տիկին Արուսն է», որը հեղինակը եւ կատարողը երգում են միասին:

...րի ամերիկահայերի համար Երեւանը դեռ հուշերի ու երազանքի քաղաք է, եւ նա երգում է «...Էս տխուր քաղաքում»:

— **Կատարումից գո՞հ ես:**

— Հարութը երգիչ է: Շատ եմ հավանում ժողովրդական խաղիկների կատարումը: Նա հավաքում, խաղ է խառնում մի բան, որի մեջ կարեւոր առաջինն է: Ժողովրդական երաժշտությունը, քաղաքային երգարվեստը (եւ. Արթուր Մեսչյանը), ռաբիսը Հարութը խառնում է իրար, եւ դրանում է նրա հաջողությունը:

— **Դու միշտ դեմ ես եղել ռաբիսին:**

— Գալիս է ժամանակ, երբ ռաբիսը դառնում է հավելի նաեւ ժողովրդի բոլոր խավերի հետ: Կան երգեր, որ բոլորի համար են, կան եւ էլիտար երգեր:

— **Ի վերջո, քո «ունիվերսալ» երգերն էլ ռաբիս չեն:**

— Իմ երգերի մեջ, կողքիս ասած «շլյագեր» երգեր շատ կան, «Մեր սիրո աստղը» գրել եմ ուղղակի գրազով, որ կարող եմ արգումենտներ քամել քաղաքներից, սիրահարներից: Դա ինձ համար նույնն է, ինչ անդարարի համար ֆոկուս անելը: Էլիտար եմ համարում «Իմ շոգ կիրակին», «Սարդոստայնը», «Զյան ալիսակ վերմակի տակ», «Շաբաթվա օրերը»: Կան եւ խառը երգեր «Զոնը», «Լավագույն տղերը հեռանում են», որոնք որեւէ շրջանակի մեջ չեն տեղավորվում: Դրանք ես համարում եմ բացարձակ երգեր, որոնք ամենալավն են եւ մասշտաբի բոլորին, չնայած գաղափարական բարձր ճնշման են դիմանում: Ես չեմ սիրում «Մեր սիրո աստղը», ճղճիմ, բուրժուական երգ է: Բայց կյան...

— Ես իմ երգերն եմ երգում, իսկ դրանք հայերեն են: Հայերի համար եմ երգում եւ Հայաստանում եմ ապրում:

— **Իսկ երբ մեկնում ես համերգների, քեզ միայն հայե՞րն են լսում:**

— Սերբիայում մի քանի անգամ երգերս հնչեցին հեռուստացույցով, թարգմանություն էլ կար, եւ շատ լավ էին ընդունում:

Տասներկու տարի առաջ Չեխոսլովակիայում տպվեց «Սովետական երգիչ-բանաստեղծներ» ժողովածուն իմ մասին բավական լուրջ վերլուծական կար:

— **Ռուբեն Հախվերդյանի հեղինակային երգի դպրոց գոյություն ունի՞:**

— Դա իմ գործը չի, լսողի, արվեստաբանի գործն է: Ես ընդամենը երգ գրող եմ:

— **Կարդացո՞ւմ ես, փաստակել երգով:**

— Զայնագրություններից, դե հեղինակային իրավունքը չի գործում, մեզ մոտ ծիշտ հակառակն է:

— **Կարելի՞ է համարել, որ լավ բեմադրիչ չդարձար, դրա համար էլ թողեցիր թատրոնը:**

— Չէ, երբեմն զգում եմ բեմադրության անելու քաղցը, բայց քանի որ թատրոնը խմբի արվեստ է, եւ պատասխան ես տալիս ոչ միայն քո, այլեւ դերասանների համար... Իսկ ես վճարունակ չեմ, եւ այս առումով երգն ամենաանմեղ զբաղմունքն է:

— **Բայց «Սասնայի ցրադեպ» հետո, երբ քեզ արգելեցին ներկայացում դնել, դեռ թատրոնը ֆինանսավորող մեցություն կար:**

— Չէ: Այն ժամանակ արդեն այս ամենի ողջը երեւում էր, ամեն ինչ ճանաչվում էր: «Սասնայի ցրադեպը» ցանեց նրանով, որ բոլորս երիտասարդ էինք, ուզում էինք ցույց տալ, որ նոր սերունդ ենք եւ կարող ենք կատուն ճղել: Այսինքն, սահմանը, որ ընդդեմ լացում էին, մենակ ես չէ, բոլորս էինք ճնշում: Իսկ որ դրանից հետո չթողեցին բեմադրել, արի այդ մասին չխոսենք «մեռածների հետեւից չեն խոսում»:

— **Արտասահմանյան համերգները կարո՞ղ են քո երգի համար ազդեցության ոլորտ ապահովել այլազգի հեղինակային երգերում:**

— Չգիտեմ: Ինձ զոհացնում է թե կուզ միայն այն, երբ մի փոքրիկ երեխա քթի տակ իմ երգն է երգում: Բայց գիտե՞ս ինչն է վատ, առաջ, երբ իմ երգերը մեր երկրում արգելված էին, ազնիվ բան էր (չհաշված, որ նաեւ գովազդ էր), իսկ հիմա, երբ արգելված չեն սիրո երգերը, բայց «Նախագահական ընտրությունները» ու «Իմ ընկերը» արգելված, կեղծ է, չէ՞: Ես ի՞նչ է, սիրո երգի՞չ եմ...

ՌՈՒԶԱՆ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

ԵՐԵՎԱՆ

Ուսուցիչների հանրապետական ֆորումը կկայանա մարտին

Ուսուցիչների նախաձեռնող խումբը մարտին նախատեսում է անցկացնել ուսուցիչների հանրապետական ֆորում, որի նպատակն է լինելու «հանրապետությունում խորացող ճգնաժամային գործընթացի մեջ կասեցնել հասարակությանը պարտադրող այս անկումը», ասվում է հանրապետական բոլոր ուսուցիչներին ուղղված նրանց դիմումի մեջ: Ըստ նրանց, այդպիսի մի փորձ արդեն արվել է 1993-ին՝ հանրապետությունում սկսված ուսուցիչների գործադուլային շարժումով, որը, ցավոք, չի կարողացել լուծել իր առջեւ դրված խնդիրները: Կառավարությունը հարցը լուծելու փոխարեն հումանիտար օգնություն է հատկացրել, իսկ ԳԽ-ն բավարարվել է միայն հարցի քննարկումով: Արդյունքում՝ հուսահատ բարձրորակ մանկավարժների մի նոր ալիք անվերադարձ լքել է դպրոցը, դպրոցական համակարգը հայտնվել է ճգնաժամային նոր փուլում, ավելացել են պարապ դասասենյակները, անգրագիտությունը, մուրացկան դպրոցահասակների թիվը: Հայ դպրոցի ճակատագրով մտահոգ մարդկանց նախաձեռնող խումբը հրավիրում է մասնակցել նախատեսվելիք ֆորումի աշխատանքներին: Դիմել՝ Երեւան, Պուշկինի 14, Լուսավորի տուն հասցեով, չորեքշաբթի՝ ժ. 14-16-ը եւ շաբաթ՝ ժ. 10-12-ը: Զանգահարել նույն ժամերին՝ 580033 հեռախոսահամարով:

ՀԵՏԱՔՐՔՐԱԿԱՆ

Աստծուց մոռացված կինը՝ 120 տարեկան

«Աստված ինձ մոռացել է: Երեւի չի ցանկանում ինձ տեսնել: Նա ինձ շատ լավ ճանաչում է», հարցազրույցի ժամանակ հայտարարել է աշխարհի ամենաերկարակյաց կինը ֆրանսուհի Ժաննա Կալմանը, որի 120-

ամյակն է լրացել փետրվարի 21-ին: Նա համարյա խուլուհամր է, գամված իր անվավոր աթոռին ապրում է Ֆրանսիայի հարավում գտնվող իր տանը, հաղորդում է «Թեհրան թայմզ» ինտերնեշընլ» շաբաթաթերթը փետրվարի 23-ի համարում: Գինեսի հայտնի ռեկորդների գրքի տվյալներով, մինչեւ այժմ ամենաերկարակյաց տղամարդը եղել է ճապոնացի Շիգեչիյո Իզումին, որը 1986-ին վախճանվել է 120 տարեկան եւ 237 օրական հասակում:

Իր 120-ամյակի առթիվ ֆրանսիական հեռուստատեսությանը տված հարցազրույցի ընթացքում, պատասխանելով այն հարցին, թե ինչպիսին է եղել իր կյանքը, նա ասել է՝ հիանալի: Իսկ տարիներ առաջ, երբ ինչ-որ մեկը կանխագուշակել է, որ 120 տարի կապրի, նա բացականչել է. «Ինչո՞ւ եմ այդքան հոգնել»:

Իր մարդկային կյանքի ընթացքում նա դիտել է Լուի Լյումերի աշխարհում առաջին ֆիլմը, 14 տարեկան հասակում հանդիպել է Վինսենթ վան Գոգին, որն այդ ժամանակ եղել է 20 տարեկան եւ որին նա համարել է «տգեղ, ինչպես մեղքը»: «Նա վատ տրամադրություն ուներ, եւ խմած փնթփնթում էր», ասել է նա՝ վերհիշելով տարիներ առաջ կայացած այդ հանդիպումը: Նա ծանոթների շրջանում հայտնի է իր աֆորիզմներով եւ գտնում է, որ երկարակեցության գաղտնիքը «ծոլիսի մեջ է»: Կալմանը, որը դեռեւս դիմափոշի է օգտագործում, ծխելը թողել է ընդամենը 3 տարի առաջ, իսկ մինչեւ 100 տարեկանը շարունակել է... հեծանիվ քշել: Այժմ նա խոսակցին լսում է միայն այն դեպքում, երբ վերջինս աջ ականջին բարձրաձայն գոռում է: Սիրում է քթի տակ երգել արիաներ «Կարմեն» օպերայից, որն առաջին անգամ բեմադրվել է 1875-ին՝ իր ծննդյան տարին, Գրեհեմ Բելի կողմից հեռախոսի հայտնագործումից մեկ, իսկ Էդիսոնի կողմից էլեկտրական լամպի կատարելագործումից չորս տարի առաջ:

Ժաննա Կալմանը մոտ կես դար է, ինչ այրի է: Ամուսնացած եղել է հիսունչորս տարի: Բոլոր հետնորդները մահացել են. միակ դուստրը մահացել է 1934-ին, իսկ թոռը 1963-ին:

Ծննդյան տարեդարձի առթիվ հոբելյարը ստացել է մոտ հինգ հազար նամակ, իսկ Ֆրանսիայում այժմ տպագրության է պատրաստվում առնվազն հինգ գիրք նրա կյանքի մասին: Հ. Ծ.

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Ակադեմիկոս Հ. Մանանդյանի անվան պրոֆեսիոնալ մանկավարժական ինստիտուտը առաջարկում է իր ծառայությունները հանրապետության բոլոր հիմնարկ-ձեռնարկություններին, հաստատություններին եւ անհատ ցանկացողներին՝ ապահովելով նրանց հայերեն-անգլերեն, ռուսերեն-անգլերեն եւ անգլերեն-հայերեն բարձրորակ (նաեւ նոտարական) թարգմանություններով:

Ծառայությունից օգտված ողջ հասույթը հատկացվելու է ինստիտուտի թարգմանչական բաժնի ավարտական կուրսի ուսումնադասախոսական պրակտիկայի ԱՄՆ-ում անցկացնելու նպատակին:

Տեղի եւ պայմանների մասին զանգահարել.
64-80-92, 64-22-96, 61-06-45

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

«Արիստոտել» կրթօջախը հայտարարում է արագացված ուսուցման ընդունելություն հետեւյալ առարկաների գծով

1. Հայոց լեզու գրավոր (հարցատոմս, տեստ եղանակով)
2. Մաթեմատիկա (գրավոր)
3. Աշխարհագրություն (գրավոր)
4. Օտար լեզու (անգլերեն)
5. Քիմիա

Դիմումները ընդունվում են ամեն օր, բացի կիրակի օրերից, ժամը 15-ից մինչեւ 18-ը, Նոր Նորքի 2-րդ միկրոշրջանի անգլերեն թեքումով թիվ 139 դպրոցում:

Պարապմունքները սկսվում են մարտի 15-ից ժամը 15-ին, նույն դպրոցի շենքում: Խմբերը լինելու են 4-6 հոգի:

Ուսուցումը վճարովի է, գինը պայմանագրային:

Մանրամասնությունների համար զանգահարել.
64-80-92, 64-54-60, 61-06-45, 61-57-69

ՀՐԱԺԱՆ

Իշխան Ղարիբյանին սպասում են

Մեր թերթի շաբաթ օրվա համարում «Թատրոնը խանդվեց, կենցա՞ղ պատրոնը» վերնագրով հոդվածում արծարծված խնդիրները բազմաթիվ հեռախոսազանգերի եւ այցելությունների տեղիք տվեցին: Իշխան Ղարիբյանի Չարենցավանի թատրոնը ղեկավարելու հրաժարականի մասին պատմող ճյուղը, բնական է, անտարբեր չմնաց, եւ այնտեղ հիշատակված բազմաթիվ փաստեր առաջացրին անհանգստացրին շատերին: Անկողմնակալի ձեւով (մեր առաջնորդությունը անձնականորեն) պարոն Ս. տպագրում ենք խմբագրություն այցելած Հրազդանի մշակույթի բաժնի վարիչ Հայրության Հարությունյանի հոդվածում խոսվող որոշ փաստերի հերքումը:

«Վարդեսին ոչ ոք չի փնտրել Հրազդանից: Նրան առաջարկել են մշակույթի բաժնի ներկայությամբ մեկ այլ եկեղեցականենց համերգի կազմակերպման ուղղությամբ դպրոցի ստամատարի հետ: Նախկին սենյակը հատկացված է եղել երկու ամիս երկարաձգված երկու երեխաների մի կնոջ: Ինչ վերաբերում է այն բանին, թե դերասաններից շատերն առաջարկել են իրենց մոտ բնակվել, վարդեսն այդ ընթացքում ապրել է մեր տանը: Կարող եմ վկայել, որ հրազդանցիները խանդավառված են նրա մեծության առաջ, այսօր էլ պատրաստ ենք ընդունել նրան, ապահովել համերգակազմակերպմամբ, նա մեծ գործ է արել, պատրաստ ենք հիմքը նա է դրել»: Ա. Հ.

ՀԱՄԱՌՈՏ

Տպագրական ծախսերը՝ խոչընդոտ

«Աղվանք» հրատարակչությունը լույս է ընծայել Սեդրակ Խաչատրյանի «Ակունք» ժողովածուն: Այն հուշ-խոհագրություն է՝ նվիրված հայրենի բնօրրան Իջեւանին, նրա բնությանը, աշխատավոր մարդկանց, ավանդույթներին: Հեղինակը գիրքը նվիրել է հոր՝ վաստակավոր ուսուցիչ Արամայիս Խաչատրյանի հիշատակին: Թվում էր, թե տպագրության հետ առնչվող բոլոր խնդիրները հարթված են, սակայն տպագրական ծախսերի հետ կապված դժվարությունները խոչընդոտում են տպարանից գրքի դուրս բերմանը:

Ն. Մ.

digitised by A.R.A.R.@

ՖԻԴԵ

Կարպով. «Չեմպիոնության մեկ համակարգ է պետք»

Հարցազրույց ՖԻԴԵ-ի վարկածով աշխարհի չեմպիոն Անատոլի Կարպովի հետ

– 20 տարի առաջ Ֆիշերը հրաժարվեց աշխարհի չեմպիոնի կոչման համար մրցախաղից եւ համաձայն ՖԻԴԵ-ի օրենքների չեմպիոնական տիտղոսն անցավ ձեզ: Երբ մրցախաղը կայանար, ապա ո՞վ կհաղթեր:

– Այն ժամանակ իմ հնարավորությունները գնահատում էի 40 տոկոսով: Սակայն ում տոկոսները կգործեին, դժվար է ասել, չէ՞ որ ամեն ինչ կախված է նրանից, թե շախմատիստը խաղի որ պահին ինչպիսի վիճակում է գտնվում: Կարող էին լինել նաեւ հոգեբանական խափանումներ: Բացի դրանից, այն ժամանակ ես խաղի մեծ փորձ, վստահության զգացում չունեի: Իսկ 1976 թվականին մի շարք մրցաշարերում հաղթանակից հետո, իմ հնարավորությունները ավելի բարձր էին:

– Երեւի Ֆիշերի հրաժարման պատճառը միայն այն չէր, որ ՖԻԴԵ-ն չընդունեց նրա պայմանները ...

– Ասում են, որ Ֆիշերը, իբր, վախեցավ, տեսնելով, թե ես ինչպես եմ առաջադիմում: Սակայն բանն այդ չէր: Ֆիշերն ինքն իրենից էր վախենում:

– Դրանից հետո նա հեռացավ եւ հայտնվեց միայն 20 տարի անց եւ ռեւանշ-մրցախաղը, չգիտես ինչու, անցկացրեց ոչ թե ձեզ, այլ Սպասկու հետ:

– Նա 20 տարի ոչ մի տեղ չէր խաղացել: Իսկ շախմատիստը պետք է մրցի անդադար: Մրցաշարերը ոչնչով չես փոխարինի: Նա գերազանց հարաբերությունների մեջ էր Սպասկու հետ եւ կարծում եմ, որ նրանք այդ առթիվ վարում էին նախնական բանակցություններ:

– Ձեր հարցազրույցներից մեկում ասացիք, որ Ֆիշերը ձեզանից տարբերվում է նրանով, որ նրա համար բավական չէ պարզապես հաղթել, նա փորձում է նաեւ զարմացնել, ապշեցնել մրցակցին: Իսկ դուք ինչո՞վ եք տարբերվում Կասպարովից:

– Երբ գրավում եմ 1-ին տեղը, ապա իմ խնդիրը համարում եմ կատարված: Կարեւորը վերջնական արդյունքն է, ոչ թե հաշիվը: Թեկուզ Ֆիշեր-Լարսեն 6:0 ջախջախիչ հաշիվը հիշում են բոլորը: Կասպարովն էլ Ֆիշերի պես մաքսիմալիստ է:

– Թվում է ձեր միջեւ կա նաեւ ընդհանուր բան: Օրինակ, երկուսդ էլ բաժանվել եք առաջին կանանցից:

– Ընդհանուր բան շատ չկա: Եթե խոսենք այն մասին, թե նա ինչպես բաժանվեց եւ ինչպես է վերաբերվում իր նախկին կնոջը, ապա տարբերությունը շատ մեծ է:

– Մի քանի խոսք ձեր ընտանիքի մասին:

Կարպովն իր առաջին կնոջ հետ

– Ես այժմ երկրորդ կինն ունեմ՝ Նատաշան: Նրա հետ ամուսնացել եմ 1978 թվականին: Տղաս՝ առաջին ամուսնությունից, մեծանում է: 15 տարեկան է, սովորում է: Շուտով կավարտի դպրոցը: Իսկ հետո ինչ կանի՝ առայժմ չգիտեմ:

– Նա է՞լ է շախմատիստ:

– Շախմատի նկատմամբ մոլեռանդություն այդպես էլ չդրսեւորեց: Սովորաբար շախմատիստները ծնվում են մեկ սերունդ ընդ մեջ: Շախմատում չի լինում, որ որդին գնա հոր հետքերով:

– Այսօր կարելի է ասել, որ շախմատիստ Կարպովի լավագույն տարիներն անցյալում են: Չէ՞ որ Կասպարովը նախկինի պես առջեւում է: 1995-ի հունվարի 1-ի տվյալներով ՖԻԴԵ-ի թերթիկում նրա ռեյտինգը կազմում էր 2805, այն դեպքում, երբ ձերը՝ 2765:

– ՖԻԴԵ-ի գործակիցների ցուցակը տվյալ պահի տվյալներն են, այլ ոչ թե մրցաշարի արդյունքները: Լինարեսում ինձ հաջողվեց ցուցաբերել Էլոյի աղյուսակով 3000 գործակցին համարժեք արդյունք: Դա շախմատի պատմության մեջ մրցաշարերի ամենաբարձր արդյունքն է: Երբ առաջներում ես մրցաշարին կարող էի մասնակցել առանց նախապատրաստության, ապա այժմ առանց դրան չեմ կարող:

– Միգուցե ձեզ անհանգստացնում է չեմպիոնական տիտղոսի հավակնորդների նոր սերունդը՝ Կրամնիկը, Կամսկին...

– Ժամանակի մեծ մասը նրանք անցկացնում են շախմատի տախտակի առջեւ: Ի տարբերություն նրանց, ժամանակիս 80 տոկոսը ես ծախսում եմ հասարակական աշխատանքների համար: Շախմատային գործունեությամբ զբաղվում եմ հիմնականում, երբ մեկնում եմ Մոսկվայից: Իսկ նոր սերնդի հետ խոսք որ շատ բարդ է խաղալը:

– Ինչու՞ Կասպարովին չեք առաջարկում ռեւանշ-մրցախաղ:

– Նախընտրում եմ ունենալ ավելի կարեւոր մրցախաղ Գատա Կամսկու հետ, որում պետք է հաղթեմ: Հեռանկարում ես քննարկում եմ Կասպարովի հետ մրցախաղի հարցն այն հաշվով, որպեսզի լինի աշխարհի չեմպիոնի կոչման համար պայքարի մեկ համակարգ: Սակայն ամբողջ խնդիրն այն է, որ նա փորձում է ինձ պարտադրել խաղի իր կանոնները:

– Լուրեր էին պտտվում, որ դուք աշխատակցում էիք ՊԱԿ-ին:

– Առաջին անգամն եմ լսում: ՊԱԿ-ն ինձ օգնում էր՝ դա ուրիշ բան է: ՊԱԿ-ի աշխատակիցները մրցումների էին մեկնում ոչ միայն ինձ, այլ նաեւ Կասպարովի հետ, այնպես ինչպես մյուս մարզիկների հետ: Այն ժամանակ ՊԱԿ-ը հանդես էր գալիս թիկնապահի դերում: Աշխարհի չեմպիոնի կոչման մրցումներում ամեն ինչ կարող է պատահել:

ՇԱԽՄԱՏ

Լինարեսն սկսվեց պարտությամբ

Վլադիմիր Հակոբյանը պարտությամբ սկսեց Լինարեսի նշանավոր մրցաշարը՝ խաղալով ամենաերիտասարդ մասնակցի, 20-ամյա բուլղարացի Վեսելին Թոփալովի հետ: Առաջին տուրի մյուս հանդիպումներում Ժոել Լոտիեն պարտության մատնեց Իվան Սոկոլովին, Ալեքսանդր Բելյավսկին՝ Սերգեյ Տիվյակովին: Մրցապայքարում մեկ նարկած ամենաբարձր անհատական գործակիցներ ունեցող երկու գրոսմայստերների՝ Անատոլի Կարպովի եւ Ալեքսեյ Շիրովի հանդիպումն ավարտվեց խաղաղ արդյունքով: Հաշտություն կնքեցին նաեւ Վասիլի Իվանչուկն ու Նայջել Շորթը, Լյուբոմիր Լյուբոեւիչն ու Ալեքսեյ Դրեեւը, Ալեքսանդր Խալիֆմանն ու Միգել Իլեսկասը:

Իսկ Սանկտ Պետերբուրգում երեկ մեկնարկեց Մայա Չիբուրդանիձեի եւ Ժուժա Պոլգարի մրցախաղը՝ աշխարհի չեմպիոնուհի Սե Ջունին ձեռնոց նետելու իրավունքի համար: Չիբուրդանիձեն ու Ժ. Պոլգարը առաջին երկրորդ տեղերն էին բաժանել անցած տարվա սեպտեմբերին Թիլբուրգում անցկացված հավակնորդուհիների մրցաշարում: Բայց այժմ նրանք մրցախաղ անցկացնում են ոչ այն պատճառով, որ հավասար միավորներ են հավաքել (ի դեպ, գործակիցներով հաղթող ճանաչվել էր Մայան): Կանանց համաշխարհային առաջնության կանոնադրության համաձայն, հավակնորդուհիների մրցումների առաջին երկու մրցակիցները պետք է մենամարտ անցկացնեն միմյանց միջեւ՝ չեմպիոնուհու հակառակորդին ընտրելու համար:

Մրցախաղը բաղկացած է տասը պարտիայից: Վիճակահանության համաձայն, առաջին պարտիայում սպիտակներով խաղում էր հունգարուհին: Բացման հանդիսավոր արարողությանը ներկա էր ՖԻԴԵ-ի պրեզիդենտ Ֆլորենսիո Կամպոմանեսը:

Վ. Հ.

[illegible]

ՀԱԿՈԲՅԱՆ – ԹՈՓԱԼՈՎ

(Հայաստան) (Բուլղարիա)

1. 2f3 d5 2. g3 c6 3. Փg2 Փg4 4. d3 2d7 5. 0-0 2gf6 6. 2bd2 e5 7. e4 Փd6 8. h3 Փh5 9. ed cd 10. c4 0-0 11. cd 2:d5 12. Թb3 2f6 13. 2c4 Փc7 14. Փe3 b6 15. Նfe1 Նc8 16. d4 Փ:f3 17. Փ:f3 e4 18. Փg2 Նe8 19. Նac1 h6 20. Թb5 Փb8 21. a4 Փc7 22. Նed1 Փb8 23. b4 Թe7 24. a5 ba 25. ba Թe6 26. d5 Թf5 27. g4 Թg6 28. d6 Նcd8 29. a6 Նe6

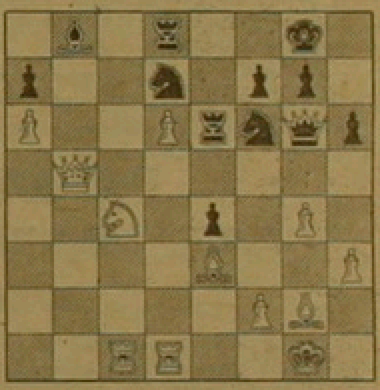

30. Թf5 Թ:f5 31. gf Նee8 32. 2a5 2e5 33. 2b7 Նc8 34. Ն:c8 Ն:c8 35. Փd4 2ed7 36. Փ:f6 gf 37. Փ:e4 Աg7 38. Փd3 Նc6 39. Փf1 h5 40. Նd5, սեւերը հանձնվեցին:

ՕԼԻՄՊԻԱԴԱ-96

Ո՞վ կմեկնի Ատլանտա

Հատկապես հիմա այդպիսի հարց է դրված շատ մարզիկների առջեւ: Չէ՞ որ միայն նախաօլիմպիական տարում կարելի է Ատլանտա-96-ի իրավունք նվաճելու համար խոշոր մրցաշարերում լրացնել անհրաժեշտ նորմատիվները: Հայաստանի առաջատար հեծանվորդները նույնպես հույս ունեն օլիմպիական ուղեգիր ստանալ: Առայժմ նրանցից երկուսը՝ երիտասարդների աշխարհի չեմպիոն Մեսրոպ Շաքոյանը եւ միջազգային մրցումների մրցանակակիր Գեղամ Նաջարյանը մեկնում են Սոչի Ռուսաստանի հեծանվորդների հետ համատեղ մարզումներ անցկացնելու: «Սեւ ծովի ափին հավաքը կտեւի մեկ ամիս, իսկ ապրիլի 4-ին մեր թիմը կմասնակցի Իրանի ճանապարհներով բազմօրյա հեծանվավազքի մրցումներին: Այնուհետեւ 20-օրյա հավաքներ կլինեն Ֆրանսիայում: Այս ամենը հնարավորություն կտա հայ հեծանվորդներին նպատակասլացորեն նախապատրաստվել առաջին անգամ Տոլստնովում (Չեխիա) կայանալիք Եվրոպայի առաջնությանը», «Սնարխի» թղթակցի հետ զրույցի ժամանակ ասաց Հայաստանի հավաքականի ավագ մարզիչ Ալբերտ Սողոյանը:

Նոր մրցաշրջանի գլխավոր մեկնարկը կլինի Բոգոտայում (Կոլումբիա) կայանալիք աշխարհի առաջնությունը: Այն կլինի նաեւ հիմնական մրցաշարն անհրաժեշտ միավորներ վաստակելու օլիմպիական խաղերին մասնակցելու համար: Թվում է, թե Շաքոյանը եւ թե Նաջարյանը կկատարեն անհրաժեշտ նորմատիվները: Բացառված չէ, որ մեր այլ առաջատար հեծանվորդներ, որոնք մարզվում են ռուսաստանյան կենտրոններում, նույնպես դառնան օլիմպիականներ: Դրանք են աշխարհի չեմպիոն Օլեգ Կլեւցովը, միջազգային մրցումների հաղթող Արտակ Մկրտչյանը, որը Շվեյցարիայում տեղի ունեցած բազմօրյա հեծանվավազքի մրցումներում նվաճեց «Լեռնային արքայի» տիտղոսը, Ռուսաստանի երիտասարդների կրկնակի չեմպիոն Կարեն Սողոյանը, 1994 թվականի աշխարհի երիտասարդների առաջնության մասնակից Գրիգոր Գրիգորյանը (6-րդ տեղ):

ԾԱՆՐԱՄԱՐՏ

Առաջին չեմպիոնները, առաջին ռեկորդները...

Երեւանի «Դինամո» մարզադահլիճում մեկնարկեց ծանրամարտի Հայաստանի ներքակյան առաջնությունը: Նրանում ներկայացված են Հայաստանի գրեթե բոլոր ուժեղագույն ծանրորդները: 10 քաշային կարգերում պայքար կմղեն 100-ից ավելի ծանրորդներ Երեւանից, Գյումրիից, Վանաձորից, Հրազդանից, Էջմիածնից եւ Հայաստանի այլ քաղաքներից ու շրջաններից: Ամենաթեթեւ քաշային կարգի (54կգ) ծանրորդների մրցապայքարում հանրապետության չեմպիոն դարձավ Սպիտակի ներկայացուցիչ Հովհան Աշուղաբոյանը, որը երկամարտում ցույց տվեց 197,5 կգ արդյունք (85-112,5): Դրվատանքի է արժանի նաեւ այդ քաշային կարգի 2-րդ մրցանակակիր դարձած հանրապետական օլիմպիական հերթափոխի ուսումնարանի սան 17-ամյա Երվանդ Կիրակոսյանը, որը Հայաստանի երիտասարդների 3 ռեկորդ սահմանեց. պոկում վարժությունում 87,5 կգ, հրում վարժությունում 107,5 կգ եւ երկամարտում 195 կգ:

59 կգ քաշային կարգի ծանրորդների մեջ չեմպիոնի կոչումը նվաճեց Արտյոմ Կիրակոսյանը (Գյումրի), որը երկամարտում ցույց տվեց 250 կգ արդյունք (110-140):

Մրցումների առաջին օրը հանդիսավոր պայմաններում միջազգային կարգի մրցավարի նշան հանձնվեց ծանրամարտի հանրապետական ֆեդերացիայի փոխնախագահ Կարլոս Պետրոսյանցին: «Այս մրցումները նախապատրաստական փուլ են մայիսին Վարշավայում կայանալիք Եվրոպայի առաջնության համար: Եվրոպական ստուգատեսից առաջ մեր ծանրորդները ուսումնամարզական հավաք կանցկացնեն Մերձմոսկվայում», «Սնարխի» թղթակցի հետ զրույցի ժամանակ ասաց Հայաստանի հավաքականի ավագ մարզիչ Հենրիկ Գրիգորյանը:

ԽԾԱՆԿԱՐ

Մարիո Քեմպեսի պատվին

1978 թ. աշխարհի առաջնության գլխավոր ռմբարկու եւ լավագույն ֆուտբոլիստ, Արգենտինայի հավաքականի նախկին հարձակվող, աշխարհի չեմպիոն Մարիո Քեմպեսի պատվին Արգենտինայում կազմակերպված ֆուտբոլային ընկերական խաղի ժամանակ, երբ հանդիպում էին «Նուեվս օլդ բոյզ» եւ «Ռոսարիո Սենտրալ» թիմերը, մարզասերները քարեր եւ շշեր նետեցին դաշտ, վիրավորելով «Ռոսարիո»-ի պաշտպան Խորխե Բալբիսին: Խաղը ավարտին չհասավ:

Ֆուտբոլի շնորհիվ հաշտություն

Վիետնամա-ամերիկյան պատերազմից հետո, որը բազմաթիվ մարդկային կյանքեր խլեց, այդ երկու երկրների միջեւ հարաբերությունները տարիներ շարունակ սառն էին: Դառն անցյալը մոռանալը շատ դժվար է: Եւ ահա հաշտության ճանապարհին առաջին քայլը ուզում են կատարել ֆուտբոլի շնորհիվ: Հանոյում ընկերական հանդիպում է նախատեսվում Վիետնամի եւ ԱՄՆ-ի հավաքականների միջեւ:

ՉԵՄՊԻՈՆՆԵՐԻ ԼԻԳԱ

Միայն «Միլանը»

Չեմպիոնների լիգայի մրցաշարի քառորդ եզրափակիչ փուլի առաջին տուրի հանդիպումներում միայն Իտալիայի «Միլան» թիմին հաջողվեց հաղթել մրցակցին: Սեփական հարկի տակ «Միլանը» 2-0 հաշվով առավելության հասավ Պորտուգալիայի չեմպիոն «Բենֆիկա» թիմի նկատմամբ:

Եվրոպայի չեմպիոնների գավաթի նախորդ խաղարկության հաղթող «Միլանը», ինչպես հայտնի է, անհաջող է հանդես գալիս իր երկրի առաջնությունում եւ մեծ դժվարությամբ կարողացավ հաղթահարել չեմպիոնների գավաթի խաղարկության խմբային մրցաշարի արգելքը: Սակայն մեծ թիմերը հենց նրանով են զորեղ, որ ամենակարեւոր մրցումներին ներկայանում են մարտական վիճակում:

Նրանք, ովքեր Ռուսաստանի հեռուստածրագրով դիտել են «Բարսելոնա»-«Պարի Սեն Ժերմեն» հանդիպումը, հավանաբար մեծ բավականություն են ստացել: Սկզբից հաջողությունն ուղեկցեց «Բարսային»: Գոլի հեղինակ դարձավ Մոսկվայի ԲԿՄԱ-ի նախկին խաղացող Իգոր Կորնեեւը, սակայն «Պարի Սեն Ժերմենի» հարձակվող, չեմպիոնների լիգայի մրցաշարի գլխավոր ռմբարկու Ժորժ Վեահը գլխի հարվածով հավասարեցրեց հաշիվը, եւ հանդիպումն ավարտվեց ոչ-ոքի՝ 1-1: Վեահը 7-րդ գնդակը խփեց մրցաշարում:

«Հայդուկ» (Սպլիտ)-«Այաքս» (Ամստերդամ) եւ «Բավարիա» (Մյունխեն)-«Գյոթեբորգ» (Շվեդիա) հանդիպումներն ավարտվեցին միեւնույն 0-0 հաշվով:

Չեմպիոնների լիգայի քառորդ եզրափակիչ փուլի պատասխան հանդիպումները կայանալու են մարտի 15-ին:

Բաժինը վարում է ՍՈՒՐԵՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆԸ

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ օրվա հետքերով

ՇՐՋԱՆ

Անկարան Երեւանից որոշակի ջանքեր է ակնկալում

Թուրքիան Հայաստանից ջանքեր է ակնկալում Հարավային Կովկասում կայունության հաստատման համար, մարտի 1-ին ընդգծեց Թուրքիայի արտգործնախարարության խոսնակ Ֆերհաթ Աթամանը: «Թուրքիան պատրաստ է նպաստել կայունության հաստատմանը», ավելացրեց նա, նշելով, որ նման միջոցների ստեղծման համար Թուրքիան եւ Հայաստանը պետք է համատեղ գործեն: Այս մասին մարտի 1-ին հաղորդեց «Ֆրանս պրես» գործակալությունը:

Աթամանը իր այս ելույթն ունեցավ ամեն շաբաթ անցկացվող մամուլի վերջին ճեպազրույցի ընթացքում, որը հաջորդեց Հայաստանի նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի գլխավոր խորհրդական Ժիրայր Լիպարիտյանի Անկարա կատարած այցին:

«Հայաստանի հետ Անկարայի հարաբերությունների բարելավման համար անհրաժեշտ է, որ Հայաստանը հարգի Ադրբեջանի տարածքային ամբողջականությունը եւ հետ քաշվի գրավյալ ադրբեջանական տարածքներից: Թուրքիայի հետ դիվանագիտական հարաբերությունները կարող են հաստատվել միայն այս պայմանով», ընդգծեց Ֆերհաթ Աթամանը: Նա պնդեց, թե Թուրքիան «իրավունք ունի մասնակցել» ԵԱՀԿ խաղաղարար ուժերին, քանի որ այդ կազմակերպության անդամ է: Մինչդեռ Երեւանը մերժում է այդ մասնակցությունը: ԱԳՆ խոսնակն ավելացրեց, որ Թուրքիան «իր կարելին է անում կայունության միջոցներ ստեղծելու եւ Լեռնային Ղարաբաղում խաղաղությունը վերադարձնելու նպատակով»:

Այն հարցին, թե ինչպիսին կլինի Բաքվի արձագանքը Թուրքիայի եւ Հայաստանի մերձեցման դեպքում, Աթամանը պատասխանեց. «Թուրքիան երբեք քայլ չի կատարի ի վնաս Ադրբեջանի: Թուրքիան եւ Ադրբեջանը մեկ ազգ են երկու պետություններում»:

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Կանայք նախընտրական բլոկ են կազմում

«Առաջիկա խորհրդարանական ընտրություններին Հայաստանի կանանց կազմակերպությունների մասնակցության ձեւը վերջնականապես կճշտվի «Ընտրությունների մասին օրենքի ընդունումից» եւ նախընտրական բլոկների վերջնական ձեւավորումից հետո», հաղորդեց Կանանց հանրապետական խորհրդի նախագահ Նորա Հակոբյանը: Նրա խոսքերով, Կանանց հանրապետական խորհուրդն առավել նախընտրելի է համարում բոլոր կանանց կազմակերպությունների առանձին բլոկով հանդես գալու տարբերակը: Իր վերջնական դիրքորոշումները դեռեւս պետք է ճշտի նաեւ կանանց 9 կազմակերպությունների համանախագահների խորհուրդը, որի կազմում ընդգրկված է նաեւ Հանրապետական խորհուրդը: Հայաստանի կանանց կազմակերպությունը ընտրություններին կարող է մասնակցել 100-150 թեկնածուով: Ն. Հակոբյանը նաեւ հաղորդեց, որ իր դիրքորոշումները վերջնականապես ճշտելու նպատակով Հայաստանի կանանց գործող կազմակերպությունների համանախագահների խորհուրդը հանդիպումներ է ունեցել ԱԺՄ, ԱԻՄ Ք, ՀՀՇ, ՀԿԿ, ՀՅԴ եւ այլ կուսակցությունների հետ: Նորա Հակոբյանը հաղորդեց, որ թե տեղական ատյաններում եւ թե կուսակցությունների ղեկավարության շրջանում մոտավոր պատկերացում կա կանանց վերաբերյալ ընդունված միջազգային փաստաթղթերի մասին, ավելին, չեն պատկերացնում, թե Հայաստանում ինչ լուծումներ է հնարավոր տալ կնոջ հիմնահարցերին: «Ազգի կեսից ավելին, հանձինս կանանց, չի կարող զրկված լինել քաղաքական որոշումներ ընդունելու հնարավորությունից», ասաց նա: Նորա Հակոբյանը հավաստեց, որ հանդիպումների ընթացքում կուսակցությունների ղեկավարները համաձայնություն են դրսեւորել համանախագահների խորհրդի առաջարկած փոխզիջումային տարբերակի նկատմամբ, ըստ որի որոշ ընտրատարածքներում կանայք ձայն կտան կուսակցությունների թեկնածուներին, իսկ որոշ տեղեր՝ վերջիններս ձայն կտան կանանց թեկնածուներին:

ԼՏ

ՄԱՀԱԽՈՍԱԿԱՆ

Երկու օր առաջ, 66 տարեկան հասակում, վախճանվեց ճանաչված շինարար-ինժեներ, հանրապետական նշանակության թոշակառու Լյուդվիգ Ազատյանը: Հանգուցյալը, ստանալով ինժեներա-տեխնիկական կրթություն, 50-ական թվականներից աշխատանքի է անցել Երքաղխորհրդի համակարգում, ընտրվել է Երեւանի 26 կոմիսարների շրջանի նախագահի տեղակալ, նշանակվել Երքաղխորհրդի գործկոմի կոմունալ ձեռնարկությունների եւ բարեկարգման վարչության պետ: 1974-1977 թթ. աշխատել է Երեւանի 26 կոմիսարների շրջգործկոմի նախագահ, այնուհետեւ աշխատել է Երքաղխորհրդի ճարտարապետական վարչությունում որպես պետի տեղակալ:

Հոգեհանգստյան արարողությունը այսօր, մարտի 3-ին, ժամը 18-ին, Երեւան, Ամառանոցային փողոց, 34 տուն: Հուղարկավորությունը շաբաթ, մարտի 4-ին, ժամը 15-ին, նույն վայրից:

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ մամուլի տարածման գործակալությունում ստացվել եւ վաճառվում են սահմանափակ քանակությամբ արտասահմանյան արտադրության հեռախոսներ եւ գրասենյակային պիտույքներ, որոնք իրենց որակով եւ տեսքով հիացմունք կպատճառեն Ձեզ:
Շտապեցե՛ք ձեռք բերել:
Վճարումը՝ ցանկացած ձեւով:
Հասցեն՝ Սասունցի Դավթի հրապարակ 2 հեռախոս 57-44-80

Ի գիտություն ՀՀ մամուլի տարածման գործակալության կրպակներից օգտվող քաղաքացիների՝ ս.թ. մարտի 1-ից Երեւան քաղաքում եւ հանրապետության մյուս շրջաններում մամուլի տարածման կրպակները աշխատում են յոթ օր՝ առանց հանգստյան օրվա:
«Հայմամուլ»

ԿՈՐԵԼ Է

«ՍԵՎԱՆ» արտադրական կոոպերատիվի կնիքը:
Համարել անվավեր:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱՎԻԱՈՒՂԻՆԵՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ ՓՈԽԱԴՐՈՂ

Ապրիլի 3-ից ամեն երկուշաբթի նոր կանոնավոր չվերթ դեպի
ՍՈՖԻԱ

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար դիմեք
ՀԱՈՒ-ի գրասենյակներ
Հեռ. 53-05-82, 53-06-62

Պետության կողմից արտոնագրված, մասնագիտացված, նոր տիպի բուհերի առաջնեկ եւ միակ շրջանավարտ տված Երեւանի

·Մ·Յ·ՈՒ·Գ·

ԻՐԱՎԱԲԱՆԱԿԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏԸ

կազմակերպում է 1995-1996 ուսումնական տարվա ընդունելության համար նախապատրաստական դասընթացներ: Ընդունվել կարող են միջնակարգ դպրոցների, ուսումնարանների, միջնակարգ մասնագիտական այլ ուսումնական հաստատությունների շրջանավարտները եւ 10-րդ դասարանի աշակերտները: Ուսուցման վճարն է 100 դոլարին համարժեք դրամ, տեւողությունը՝ 5 ամիս, մարտի 1-ից մինչեւ հուլիսի 25-ը:
Դասընթացներն դրական գնահատականներով ավարտած դիմորդները արտամրցութային կարգով կընդունվեն ինստիտուտի առաջին կուրս:
Դիմումների ու փաստաթղթերի ընդունումը ամեն օր՝ ժամը 9-15-ը, բացի կիրակի օրերից:

Երեւան, Թումանյան 11, հեռ.՝ 56-75-07, 58-21-18

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Ուսանողական ջոկատների հանրապետական շտաբը- կամավորական աշխատանքների ծառայությունը հայտարարում է մրցույթ Եվրոպայի երկրների աշխատանքի միջազգային ճամբարների ծրագրերին մասնակցելու համար: Դիմումներն ընդունվում են մինչեւ ապրիլի 6-ը: Մրցույթի պայմանները՝ 1. Անգլերեն (ֆրանսերեն, գերմաներեն) լեզվի ազատ տիրապետում: 2. Ուղեվարձի վճարման հնարավորություն:

Ուսանողների անվճար խնամքի կարիք ունեցող Երեւանում բնակվող միայնակ ծերերը, հաշմանդամները, հաշմանդամ երեխաները կարող են դիմել Ուսանողական ջոկատների հանրապետական շտաբ- կամավորական աշխատանքների ծառայություն:

Հասցեն՝ Կորյունի 19ա, 7-րդ հարկ, հեռ. 52-27-88, 52-27-01

Գործում է 1991 թվականից

NOY BANK

ՆՈՅ բանկը ընդունում է գրավով ապահոված ներդրումներ
100 % -ոց երաշխիքներ

Սկսվել է վարկերի տրամադրումը ամենացածր տոկոսադրույքներով

Պուշկինի 9,
հեռ.՝ 562104, 527560

ԵՎԱ

«ԵՎԱ» ուսումնական կենտրոնը հրավիրում է ձեզ 15-25-ամյա դասընթացների հետեւյալ մասնագիտությունների գծով

- Համակարգչային ուսուցում IBM PC համակարգիչների վրա հետեւյալ բաժիններում
  - օպերատորական գործ (MS DOS, NORTON, WINDOWS, տեքստային եւ գրաֆիկական խմբագրիչներ)
  - տվյալների բազաներ
  - ծրագրավորման լեզուներ
- անգլերեն լեզու
- բանկային գործ եւ համակարգիչների կիրառումը բանկերում
- հաշվապահության եւ համակարգիչների կիրառումը հաշվապահության մեջ
- կոսմետիկա եւ էպիլյացիա
- մերսում (մասսաժ)

Ավարտողներին տրվում են վկայականներ (սերտիֆիկատ) հայերեն, ռուսերեն եւ անգլերեն լեզուներով:
Ընդունելությունը՝ ամեն օր, ժ. 13.00-ից 16.00-ը, բացի շաբաթ եւ կիրակի օրերից:

Հասցեն՝ Սարյան 4 (Մ. Սարյանի տուն-թանգարանի դիմաց)
Հեռ. 58-21-22 (ժ. 13.00-ից 16.00-ը) եւ 58-58-71 (շուրջօրյա):

«Պարբերական» հրատարակչության տպարան. Երեւան 23, Արշակունյաց 2. Գրանցման թիվ 65. Պատվեր 69149. Պատսմեր 1966. Տպաքանակը՝ 7000. Ստորագրված է տպագրության 2.03.1995. Գինը՝ 40 դրամ

digitised by A.R.A.R.@